ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 194 (13510)
1971 оной августын 18, среда

Сэн 2 мүнгэн

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЭ БУЛТАНАЙ ХЭРЭГ

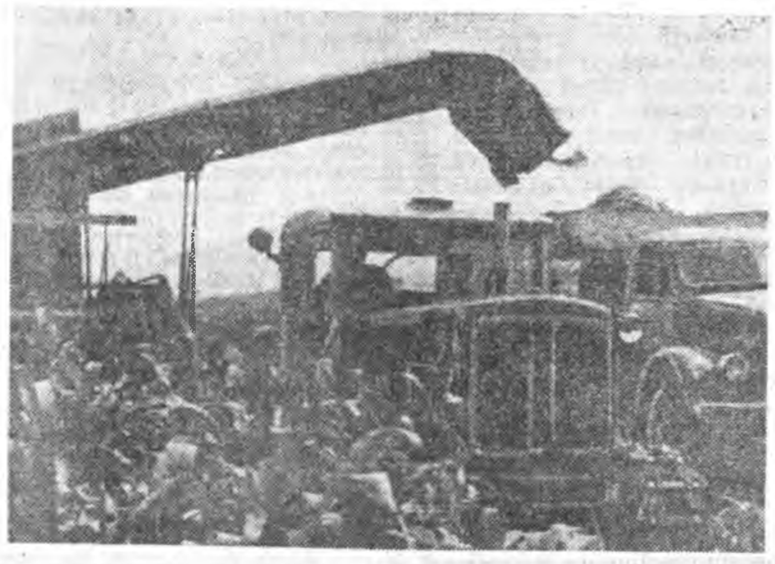

Улаан-Үдын аймагай «Коммунизм» колхозой механизаторнууд энэ жэлдэ хамта дээрээ 7 мянган тонно силос дараха түсэбтэй юм. Мүнөө эндэхи хүдэлмэришэд наран сэсэг ба кукуруза сабшажа эхилээ. Колхоздо хамтадаа 450 гектарта кукуруза, 200 гектар газарта наран сэсэг таригдаһан байгаа. Ургасань яһала һайн—гектар бүриһөө дунда зэргээр 130 центнер кукурузын намаа набша хуряагдана.

Силос дараха бригадые Бальжа Дашиевич Дашиев хүтэлбэрилнэ. Бригададань хамтадаа 25 хүн ажалладаг юм. Тэндэ 5 комбайн, ашаанай 10 машина хэрэглэгдэнэ. Мүнөө 800 тонно эрхим шанартай шэмэтэ тэжээл бэлэдхэгдээд байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бригадир Б. Д. Дашиев, тракторист И. Г. Пурбуев. Кукуруза хуряалга.

Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

АЖАЛЫНЬ ЭМХИТЭЙ

...ШҮҮР. Ниитынгээ адууһа ...да бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл ...ажа абахын тула эдэ үдэр- ...дэ аймагай колхоз, совхозуу- ...хүдэлмэрилэгшэд бүхы хү- ...э элсүүлэн ажаллажа байн- ...й һаяын дүнгөөр бүхыдоо 21187 центнер үбһэ сабшажа, һүрилхэ түсэбтэй Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой үбһэшэд 10 мянган центнер үбһэ һайн шанартайгаар хуряажа абаба. Эндэ Федор Монохоновой, Сергей Шергинэй хүтэлбэрилдэг оньһожоруулагдамал бригадынхид тус бүреэ 950—1200 центнер үбһэ һурилжэ, хараалагдаһан даабаряа дүүргэхэ дүтэлөө. Тиихэдэ үбһэнэй шэмэтэ гурил бэлдэдэг Владимир Жарковой даадаг агрегадай механизаторнууд 750 центнер гурил мэшээглэжэ хадагалһан байна.

Манай корр.

ОЛООРОО ОРОЛДОҺОНОЙ АША

...юлшье огторгойн шарай ним- ...оод, үе үе үүлэнэй забһараар ...ран шагаажа, үбһэ тэжээл бэ- ...элтын хүдэлмэриие эршэмтэй ...аар ябуулха таатай саг бо- ...гээшэ. Эдэ үдэрнүүдтэ кол- ...ой алишье бригада, звенонууд- ...ябахада, үглөөнэй бүрэнхы- ...үдэшын бүри харанхы боло- ... сабшалан дээрэ хажуурай ...ннаха, косилкануудай тар- ...алдаха, хүн зоной ооглолдо- ...абаан таһархаяа болинхой. ...шье ойлгосотой ааб даа. Бу- ...олиин тэн багта сабшагда- ... үбһые аяар август гаратар ...уулаагүй, үдэрһөө үдэртэ ... бороо адхаржа байгаа.

...Тиимэһээ мүнөө хүн зомнай ... «унаһан малгайгаа абаха» ...агүй гэхээр, хэзээ хэзээнэй- хиһээ габшагай шангаар ажаллана. Бури һүүлэй хэдэхэн үдэр соо Эрэ, Горхон, Элхи нютагуудай сабшалан дээрэ һуринууд хойно хойноһоо бодожол байна. Оройдоол августын түрүүшын арбаад хоног соо колхоз дотор 3132 центнер үбһэн һурилэгдөө. Жэшээлхэдэ, Эрын сабшалан дээрэ хүдэлжэ байһан В. В. Клочихинай хүтэлбэрилдэг звеногой үбһэшэд богонихон болзор соо 36 һури бодхоогоо гэхэ гү, али хамта 1700 гаран центнер үбһэ сомоод байна. Мүн С. П. Хайнацкий гэгшын даадаг звеногойхид үдэр бүри 3 һури бодхооно гэхэ гү, али 180 центнер үбһэ һурилнэ. Үбһэшэдэй дунда габшагай шангаар хүдэлжэ, олондо жэшээ харуулдаг, онсо шалгардаг хүнүүд звено бүхэндэ бии. Тусхайлбал, тракторай косилкаар үбһэ сабшадаг Цыденжап Мункуев, морин косилкашан Дондок Цыцгылов, гар хажууршан Алексей Скромников гэгшэд даабаряа холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Ондоогоор хэлэбэл, колхозой бүхы 6 звеногой үбһэшэд үдэр бүри 1200 һайса гаран центнер үбһэ сомоно. Хэрбээ хура бороогой орожо һаатуулаагүй һаань, ойрын долоо-найман хоногой туршада түсэбөөр хараалагдаһан 12 мянган цетнер үбһэеэ абаха байхабди.

Үбһэ хуряалгада үдэр бүри 120—130 колхознигууд гаража хүдэлнэ. Тэдэнһээ гадна, Элхиин автомашина заһабарилгын заводой 30 гаран хүн, мүн «Межколхозстройн» аймагай отделениин болон бусад эмхи зургаануудай үшөө 100 шахуу хүн үбһэ хуряалгада хабаадалсана.

Хура бороогой ехээр орожо байхада баһал миин һуугаагүйбди. Бүхы арга боломжо хэрэглэн, сабшаһан нойтобор үбһэеэ модо, һургаагта аһаагаад, отог болгожо хатаагаабди. Мүн һайса хатааха аргагүй үбһэеэ нүхэндэ хэжэ, сенаж болгожо даранабди. Бүхыдоо 600 центнер сенаж бэлэдхэгдээ. Тэрэшэлэн һайнаар ургаһан наран сэсэгэй ургаса сабшажа, 100 тонно эртын силос дараабди.

Сагай уларилай тохёолдуулһан бэрхэшээлые бултаараа хам орон хүдэлөөд дабаха, ниитынгээ адууһа малда үбһэ тэжээл элбэгээр бэлэдхэхын түлөө оролдонобди.

М. ДОНДОКОВ,
Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой агроном.

Бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой гол түлэб тариан ...ал эрхилдэгшье һаань, олон мянган толгой хонин һүрэг, үхэр ...ал дайдаарнь атарлан бэлшэдэг юм.

...Адууһа малаа тобир тарганаар ондо оруулхын тула ажахы эртэ ...аб һаа оролдолго гаргажа, 2 мянгаад гектарта—тэжээлэй ургасануудые, тэрэ тоодо 300 гаран га талмайда кукуруза таряа һэн. ...Гектар бүриһөө 175 центнерһээ бага бэшэ кукурузын ногоон эшэ ...маа хуряажа, 14 мянган тонно силос дараха зорилготой байгаа.

Гэхэ зуура, ногооной ургасын ямаршье байхыень мэдээгүй дээ- ...ээ үхэр малаа намартаа бэлшээжэ таргалуулхын тулада Мунхан ...хэ газарай 100 гектарта обёос тариһан юм. Теэд бэлшээриин ...ала һайн байхадань, мүнөө энэ обёосоо комбайнаар хадажа, ша... таргалуулгын гүүртын үбэлжэхэ газарта 500-һаа үлүү тонно ...силос дараба.

Комбайнер Михаил Кондратьевич Горюнов, механизаторнууд М. Г. Васильев, Л. П. Горюнов, жолоошод Г. С. Антонов, Г. Н. Тихонов, А. Х. Мальцев бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллан, обёосоор силос даралгаяа хэдэхэн үдэрэй туршада дүүргэбэд.

— Үбһэ хуряалга зарим отделениһүүдтэ дүүрэжэ байна. Ургаса яһала һайн. Гектарай 25-30 центнер абтана. Гэхэтэй хамта, 1300 гаран центнер сенаж бэлдэгдээ. 14 мянган тонно силос дараха түсэбөө 2-3 мянган тонноор үлүүлхэ аабзабди. Юрэдөөл, хаба шадалаа гаргажа, үхэр малдаа элбэг хүрэхэ тэжээл бэлдээд, шэнэ түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлэйнгээ даабари дүүргэхэ байхабди,—гэжэ колхозой түрүүлэгшэ, Социалис Ажалай Герой Ефим Васильевич Иванов хөөрэнэ.

С. ТЮЛЮКИН.

МАЛШАДТА ТУҺАЛНА

...Ниитынгээ малда элбэг хүрэхэ ...э тэжээл бэлэдхэхэ гээшэ ган... ...ье малшад, таряашадай бэшэ, ...н бүхы зоной оролдохо хэрэг ...о хүн бүхэн ойлгонхой.

...Үнгэрэгшэ суббото, амаралтын ...үдэрнүүдтэ Зэдын аймагай ...ой предприятинуудай хүдэлмэ- ...рилэгшэд ба алба хаагшад ажахынуудта гаража, ниитын малай үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ туһаласаба. Тиигэжэ аймагай хэлхеэ холбооной отделениин 25 хүдэлмэрилэгшэд Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо ошожо туһалаа. Тэдэнэр хоёр үдэр соо Шулюк гэжэ газарта хүдэлхэдөө, эндэхи эхэ хонидой отарада 25 тонно набшаһата тэжээл бэлэдхэһэн байна.

Аймагай түбэй госпромхозой хүдэлмэрилэгшэд Оёорой совхозой Дээдэ Ториин отделенидэ ошожо гар хажуураар үбһэ сабшажа үгөө. Тэдэнэр хоёр үдэр соо зургаан гектар сабшалан хуряаба.

Мүн лэ эндэ аймагай газетын редакциин ба типографиин хоёр коллетив хамтаржа ажаллаһан байна. Хоёр үдэрэй туршада тэдэнэр зуутан хонишон Жамбаловай отарада табан тонно, Бимба Бадмаевай отарада дүрбэн тонно халаахай сабшажа, боолтолон хатаагаа. Мүн Цыбик Бадмаевай отарада табан тонно набшаһата тэжээл бэлэдхэжэ үгөө. Игэжэ Зэдын аймагаархин хамтынгаа хүсөөр ниитынгээ малда элбэг хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхые оролдоно.

В. КЛОЧИХИН.

„ЭХЭ ГЕРОЙ“ ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОГДОБО

...рба ба арбанһаа олон үхибүү түрэжэ, хүмүү... ...эхэнүүдтэ СССР-эй Верховно Соведэй ...идиум 1971 оной августын 16-да Указ гар... «Эхэ герой» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ ол... «Эхэ Герой» гэһэн орден, СССР-эй Верховно ...эй Президиумэй грамота барюулха болоо. ...тоодо Буряадай АССР-һээ:

...ниуева Екатерина Гамбуловнада — Загарайн аймагай Онохойн совхозой хүдэлмэришэн.

...батуева Ханда Пурбуевнада — Улаан-Үдын ...аймагай Хурамша тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Букасеева Александра Калиновнада — Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

Вебер Альма Готфридовнада — Захааминай аймагай хүдэлмэрилэгшэ.

Дугаржапова Ринчин Доржиевнада — Захааминай аймагай «Победа» колхозой колхозница.

Дученко Валентина Алексеевнада — Хурамхаанай аймагай хүдэлмэрилэгшэ.

Махсеева Радна Долгоровнада — Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

Намсараева Бытыдцу Дамдиновнада — Хяагтын аймагай Холой тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Нимацыренова Очир-Дари Санжиевнада — Улаан-Үдын аймагай Гильбэр тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Рахимзянова Мандуха Бурхановнада — Загарайн аймагай Ангир тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Тулбурова Цыпылма Тунжиновнада— Хяагтын аймагай Усть-Хяагта тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Цыбенова Евдокия Амбаевнада— Яруунын аймагай Исэнгын совхозой хүдэлмэришэн.

«Луноход-1» аппарадай арбадахи хүдэлмэриин үдэр дүүрэбэ

ЗАМБУУЛИНАЙ ХОЛЫН ХОЛБОО БАЙГУУЛХА ЦЕНТР. (ТАСС). «Луноход-1» гэжэ автомат аппарадай һарын арбадахи үдэрэй дүүрэһэнтэй дашарамдуулан, августын 16-да хэлхеэ холбооной түгэсхэлэй сеанс үнгэргэгдөө. Августын 2-һоо 16 хүрэтэр научно-техническэ шэнжэлгэнүүдэй ба туршалгануудай программа амжалтатайгаар бэелүүлэгдээ. Һара дээрэ олон һарын турша соо байжа, элдэб эрхэ байдалда хүдэлхэ үедэнь самоходно аппарадай бүхы оньһо түхеэрэлгэнүүдэй хэр һайнаар хүдэлмэрилдэг байһые наринаар шэнжэлхэ ябадал энэ программаар хараалагдаһан байгаа бшуу.

Һарын нюруус шэнжэлэлгын үедэ аппарадай ябаһан газар бүхэндэ телевизионно буулгабаринууд хэгдэһэн байна. Һарын нюрууе үргэлжэдэнь буулгалга нилээд ехэ талмай дээрэхи нюруугай үндэр набтарые онсолон тодорхойлхо арга олгоо. Шэнжэлэлгын иимэ онол аргын үрэ ехэтэй байһаниинь һарын юһэдэхи үдэртэ тодороо һэн.

Һарын нюрууе шэнжэлхэдээ, самоходно аппарат зүүн тээшээ шэглэн ябаа, удаань урда тээхи һарын үдэртэ элирүүлэгдэһэн 200 метрэй кратерай эрье дээгүүр зүүн-урагшаа ба урагшаа дабшан ябаа. Энэ дабшалгын үедэ һарын шулуу шоройн физико-механическа шанар хододоо хэмжэгдэдэг байгаа. Һарын арбадахи үдэртэ луноход 215 метртэ дабшан ябаһан байна. Тиимэ болохолоороо, бүхы дээрээ луноход 10 мянга 452 метртэ дабшан ябаһан болоно.

Һарын нюруугай шэнжэлэгдэхэтэй хамта һара дээрэхи ба һара шадарай замбуулинай дайдадахи радиационно байдал шэнжэлэгдээ.

Һарын арбадахи үдэрэй турша соо һара хүрэтэрхи зай ба тэрэ зайн хэр түргэнөөр хубилхые хэмжэхэ туршалганууд хэгдээ.

Совет луноход дээрэһээ һарын арбадахи үдэртэ дамжуулагдаһан научна мэдээсэлнүүд СССР-эй Наукануудай академидэ шэнжэлэгдэжэ байнхай.

МИНИСТРЭЙ АМАРШАЛГА

Сэрэгэй ба граждан авиациин лётчик болон штурмануудые, инженер болон техникүүдые, мэргэжэлтэдые, мүн авиационно промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдые, ДОСААФ-ай спортсменүүд-авиаторнуудые, совет авиациин ветерануудые бүгэдэ арадай һайндэр — СССР-эй Агаарай Флодой үдэртэй дашарамдуулан СССР-эй оборонын министр, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречко амаршалба.

КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө совет арадай шанга тэмсэлэй үедэ авиаторнуудай заншалта һайндэр тэмдэглэгдэжэ байна гээд министрэй приказ соо хэлэгдэнэ.

Дайшалхы болон политическэ бэлэдхэлдээ, сэрэгэй журам бэхижүүлгэдээ, совет авиациин баатар заншал улам арьбадхалгадаа бүри ехэ амжалта туйлахыень агаарай сэрэгэйхидтэ, авиационно эрхим техникэ бүтээлгэдээ шэнэ амжалта туйлахыень авиационно промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдтэ, бүхы совет авиаторнуудта оборонын министр хүсэбэ.

Мүнөөдэр манай Эхэ ороной ниислэл — герой-город Москвада, союзна республикануудай ниислэл хотонуудта, герой городууд Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одессэ ба герой-хэрэм Брестдэ һайндэрэй фейерверк үнгэргэхыень Советскэ Союзай маршал А. А. Гречко захирба.

МҮНӨӨДЭР—СССР-эй АГААРАЙ ФЛОДОЙ ҮДЭР

СЭНХИР ЗАМААР ДҮҮЛИГШЭД

СССР-эй Агаарай флодой үдэрые манай арад жэл бүхэндэ тэмдэглэжэ, Эхэ оронoймнай авиациин, совет летчигүүдэй, авиациин мэргэжэлтэдэй, эрдэмтэдэй болон ухаалан зохёогшодой асари ехэ амжалта, илалтануудта урмашан баясана.

Совет авиациин алдарта баатарлиг зам гаталһаниинь Эхэ оронoймнай түүхэдэ алта, мүнгөөр бэшэгдэнхэй. Манай аэрофлодой мүнөө үедэ ябуулжа байһан ажал хэрэгыень хаража үзэхэ болоо һаа, айхабтар ехэ. Сэнхир тэнгэреэр ниидэдэг замайнь утые хэмжэхэ болоо һаа, 600 мянган километр байна бшуу. Оронoймнай 3500 хото городууд болон тосхонуудта агаарай онгосонууд ниидэн ошоно. Тиихэдэ граждан авиациин самоледууд дэлхэйн 60 гаран оронуудта ниидэнэ. Совет летчигүүд наймадахи табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, үнгэрһэн табан жэлэй туршада 300 миллионһоо дээшэ хүнүүдые шэрээ.

Манай Улаан-Үдын авиационно предприятиин коллектив энэ ехэ амжалтада өөһэдынгөө хубитые оруулһан байха. Гушаад оной эхеэр байгуулагдаһан манай предприяти хадаа мүнөө үедэ айхабтар олон, һүүлэй үеын түхеэрэлгэтэй самолет болон вертоледуудаар хангагданхай гэжэ хэлэхэдэ алдуу болохогүй. Манай республикын аймаг, район бүхэн авиаци хэрэглэнэ. Буряадаймнай аймаг бүхэндэ самолет ниидэнэ. Һүүлэй үедэ АН-24 түхэлэй самоледууд ниидэдэг болонхой. Улаан-Үдын аэропортһоо Эрхүү, Улаан-Баатар, Братск, Красноярск, Томск хотонууд тээшэ самоледууд ниидэн гарана.

Манай авиапредприятиин коллектив үнгэрһэн жэлдэ айхабтар өхэ амжалта туйлаа. Эдээн тухай тоо баримтануудые хэрэглэн хөөрэбэл иимэ. Гансахан 1970 ондо манай летчигүүд 500 мянган хүниие, 1100 тонно почто, 10.000 тонно ашаа шэрэжэ үрдиһэн байна. Наймадахи табан жэлэйнгээ түсэбые манай хүдэлмэрилэгшэд 1970 оной октябриин 15-да дүүргэжэ, хэлэһэн үгэдөө хүрөө һэн. Табан жэлэй түсэбые болзорһоо урид дүүргэһэнэйнгээ түлөө манай нилээд олон түрүүшүүл СССР-эй орден, медальнуудаар шагнагдаа. Жэшээлхэдэ, МИ-1 вертоледой пилот Сергей Григорьевич Акентьев Ленинэй орденоор шагнагдаа һэн. Энэ хүмнай 1942 онһоо хойшо ниидэнэ. 15 жэлэй туршада вертоледые жолоодоно. Буряадай болон Шэтын газар дээгүүр геологуудые шэрэнэ. Тиихэдэ Октябриин революциин ордендо хүртэһэн авиатехник Федор Петрович Суворовые эндэ дурдангүй гаража болохогүй. Эдэбхитэй, шударгы энэ хүмнай хорин жэл манай предприятида хүдэлнэ. Иимэ түрүү, бэрхэ хүнүүдые тоолохо болоо һаа, нилээд олон.

Буряадай авиаторнуудай бүтээдэг, хэдэг ажал айхабтар ехэ. Газар дайдынгаа баялигые шэнжэлэгшэд, ой модо хамгаалагшад, хүн зоной элүүр энхые сахигшад, республикын колхоз, совхозуудай таряашад, малшад авиациин туһаламжые һайн мэдэхэ. Жэл бүхэндэ манай летчигүүд тариянай газар дээгүүр ниидэжэ, буртаг ногоон, хорхой шумуулһаа ургасые хамгаалнад. Гансахан энэ жэлдэ манай летчигүүд колхоз, совхозуудай 212 мянган гектар газар дээгүүр хоро хаяжа, ургасые хамгаалха айхабтар ехэ ажал хээ. Зэдын, Мухар-Шэбэрэй, Бэшүүрэй, Кабанскын, Хориин, Яруунын, Хэжэнгын, Түнхэнэй болон бусад аймагуудай ажахынуудта манай хүдэлмэрилэгшэдые һайн таниха ёһотой. Тиихэдэ манай вертоледууд республикын зүг бүхэн тээшэ геологуудые шэрэжэ абаашана.

Авиациин оролсоогүй хэрэг үгы һэмнай. Арадай ажахын хүгжэлтэдэ шухала хэмжээ ябуулганууд авиацитай сэхэ холбоотой. Энэ һүүлэй үедэ болоһон уһанай аюулай үедэ республикымнай летчигүүдай харуулһан габьяа, баатаршалгань ехэ.

Һүүлэй үедэ манай республикада вертоледууд олон боложо, газар дайдын баялигые шэнжэлэн уудалха хүдэлмэри бүри үргэдэһэниинь мэдээжэ. МИ-4 түхэлэй вертоледуудай командирнууд В. К. Горячкин, В. И. Доронин, Ю. П. Меркушин, борт механигууд В. И. Ченкиров, А. Е. Алексеев, авиатехнигүүд В. И. Лысянский, М. Х. Гузинский болон бусад өөрынгөө уялтые тон һайнаар дүүргэдэг, ажал хүдэлмэридөө үнэн сэдьхэлһээ шунанхай хүнүүд гэжэ суурхаһаар үнинэй. Сагай уларилай ямаршье үедэ вертоледууд ниидэжэ, арадай ажахыда хэрэгтэй ашаа зөөнэд.

Буряадай авиаторнууд КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, юһэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсоод, амжалтатайгаар хүдэлжэ байна.

Г. СТУЛЕВ,
Улаан-Үдын авиапредприятиин командирай орлогшо.

«АН-2» самоледой командир Юрий Петрович Цыганков.

С. ЦЫДЫПОВАЙ фото.

КОЛХОЗОЙ ПРАВЛЕНИ БА ПАРТИЙНА КОМИТЕТ

Партиин Уставай ёһоор, предприяти, колхоз болон совхозуудай партийна организацинууд захиргаанай ажал ябуулгые хинан шалгаха эрхэтэй бшуу. КПСС-эй XXIV съезд партийна организацинуудай хинаха эрхые бүри үргэдхэһэн байна.

Захиргаанай ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй ажал ябуулгые хинан шалгажа байха эрхэеэ зүбөөр хэрэглэхэ гээшэ партийна организациин, партбюро болон парткомуудай хүдэлмэридэ онсо һуури эзэлдэг.

Партиин XXIV съезд дээрэ КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл хэхэдээ нүхэр Л. И. Брежнев: «Мүнөө манайда кадрнуудай дунда ябуулха хүдэлмэриин нимэ дүршэл тогтонижонхой гэбэл, хүнүүдтэ этигэлтэйгээр, хүндэтэйгөөр хандаха, тэдэндэ шууд сэхэ эрилтэ табиха ябадал тааруугаар бэелүүлэгдэдэг. Эдэ бүгэдэ таарамжатай, нүхэр ёһоной оршон байдал бии болгожо, өөрынгөө шадабарие бүрин хүсэдөөр харуулха арга хүдэлмэрилэгшэдтэ олгоно», — гэжэ тэмдэглээ һэн.

Манай колхоз аймаг соогоо томохон ажахынуудай нэгэн юм. Хоёр мянга гаран эбэртэ бодо малтай, 35300 гаран хонидтойбди. Үнгэрһэн жэлдэ колхозоймнай олзо нэгэ миллион 297 мянган түхэригтэ хүрэһэн байна.

Һүүлэй жэлнүүдтэ колхозоймнай ажал хэрэг яһала урагшатай ябана гэбэл, алдуу болохогүй гэжэ һанагдана. Түсэбтэ наймадахи табан жэлэй дүн энээнии элишэлжэ үгэнэ. Гүрэндэ худалдаха табан жэлэй түсэб һүөөр — 113,8 процент, мяхаар — 166,7 процент, нооһоор — 176,7 процент, орооһоор — 279,8 процент дүүргэгдээ һэн.

Энэ амжалта колхознигуудай оролдосото ажалаар туйлагдаа. Коммунистнуудай, отделенинүүдэй партийна эхин организацинуудай үүргэшье эндэ бии. Гадна колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй, бригадирнууд, фермые даагшанар, отделенинүүдые эрхилэгшэдэй габьяае арсахын аргагүй. Хүн зониие ажал дээрэнь зүбөөр хубаарилан хүдэлгэхын, тэдэниие хүтэлбэрилхын, хүдэлмэриинь зүбөөр эмхидхэхын тулада элдэб онол арга, мэргэжэл шадабари хэрэгтэй.

Хүтэлбэрилхы тушаалтадта найдаха, этигэхэ шухала. Зүгөөр тэдэнэй хүдэлмэрие хинан шалгажа, хэрэгтэй болоходонь туһалха, захяа заабари үгэхэ сагь гарадаг.

Теэд тэрэ хинан шалгаха эрхэеэ зүбөөр хэрэглэжэ шадаха ёһотойбди. Энээн тухай манай партком партийна эхин организацинуудай секретарьнартай ходо хөөрэлдэдэг, зүбшэл заабари үгэдэг байна.

Тиигээгүйдэшье аргагүй. Ажахын хүтэлбэрилэгшэд колхозой правленеэр томилогдодог, колхозой правлени колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ һунгагдадаг ха юм. Колхозой гэшүүдэй үмэнэ харюусаха, тоосохо ёһотой. Тиимэһээ тэдэнэй эрхые хүндэлхэ, нэрэ хүндые үргэхэ, эдэбхи үүсхэлыень дэмжэхэ гээшэ партийна организацинуудай бэелүүлхэ шухала зорилго болоно.

Энэ зорилгоёо зүбөөр бэелүүлхын тулада колхозой партийна комитет нэн түрүүндэ жэшээ харуулха зэргэтэй. Колхозой правлениин, тэрэнэй түрүүлэгшын шиидхэбэри, захиралтада бидэнэр хамааралсадаггүйбди. Теэд али нэгэн шухала асуудал, жэшээлхэдэ, хүтэлбэрилхы тушаалһаа хүнүүдые сүлөөлхэ, шэнэ зониие томилхо гэхэ мэтэ асуудалнууд түрүүндээ партийна комитедтэй зүбшэгдэдэг. Һүүлээрнь колхозой правлениин нэрээр, тэрэнэй үмэнэһөө бэелүүлэгдэдэг.

Колхозой ажахын гол участогуудые, отделени, фермэ болон бригадануудые гол түлэб коммунистнууд хүтэлбэрилнэ. Тэдэнэр парткомой номенклатурада абтанхай, ажалһаань сүлөөлхэ, ондоо тушаалда оруулха гэбэл, колхозой правлени парткомдо хандадаг. Энэ талаар манай колхозой түрүүлэгшэ П. Ц. Хайдапов өөрынгөө орлогшонорто, колхозой главна мэргэжэлтэдтэ шангa захяа үгэнхэй.

Отделени, бригадануудай түсэб, тэрэнэй дүүргэлтын ябаса тухай асуудалнууд правлени ба парткомой хамтын заседани дээрэ харагдадаг заншалтай. Энэ заседаниие колхозой түрүүлэгшэ хүтэлбэрилдэг. Гадна колхозой партийна комитет үе үе болоод тушаалта нүхэдэй тоосоо шагнадаг. Һаяхан колхозой пэтэдэхи отделениие эрхилэгшэ коммунист Б-М. А. Табутаров һү һаалиин байдал тухай тоосоо һэн.

Иимэ тоосоо хаража үзэхын тулада бодото хэрэгынь, байра байдалынь шалгагдадаг. Шалгалтада мэргэжэлтэд, ажал хэрэг мэдэхэ коммунистнууд хабаадуулагдадаг. Һүүлээрнь ямар шиидхэбэри абаха тухайгаа колхозой түрүүлэгшэтэй, правлениин гэшүүдтэй зүбшэдэг байнабди. Энэ ушарта парткомой нэрэ хүндэ буурана, доошолно бэшэ, харин дээшэлнэ. Хинаха эрхэтэйбди гээд лэ, колхозой правленитэй зүбшэнгүй энэ тэрэ шиидхэбэри гаргажа байбал таарахагүй бшуу. Хамтаараа хэлсэжэ, зүбшэжэ шиидхэхэдэ алдуушье үсөөн гарадаг, шиидхэбэришье хүсэтэй байдаг гээшэ.

Колхозой правлениин заседанида парткомой секретарь, үгышье бол, тэрэнэй орлогшо заатагүй байлсадаг.

Захиргаанай хүтэлбэрилэгшэдэй ажал ябуулгые хинан шалгаха хэрэг тэдэнэй хүдэлмэридэ туһалха ёһотой. Энээниие хайшан гэжэ туйлана гээшэбибди? Хүдэлмэриинь шалгахадаа өөртэйнь зүбшэхэ, һанамжа дурадхалаа, обёорһон хараһанаа сэхыень хэлэхэ шухала. Нюуха далдалха юумэ байхагүй.

Колхозой ажал хүтэлбэрилэгшэдһөө хэрэг үйлын бүтэсэ ехээр дулдыдадаг. Тиимэһээ манай партийна комитет тэдэнэй нэрэ хүндые үргэхэ, колхозой правленитэй хамта хүдэлхые оролдодог. Холбоо барисаатай ажаллахада, ажал хэрэгшье урагшатай байдаг.

Саашадаашье захиргаанай ажал ябуулгые хинан шалгаха эрхэеэ зүбөөр хэрэглэжэ, колхозойнгоо ажахые улам хүгжөөхэ тушаа хэмжээнүүдые партийна комитет абаха байха.

Н. БАДМАЕВ,
Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь.

Коммунист тухай хөөрөөн

ХАТУУЖАЛГА

ВЛАДИМИР ДАШИНИМАЕВЫЕ би үшөө бага үхибүүн наһанһаа хойшо мэдэхэб. Тэрэ одоол «үлгыһөө бодохоһоо хойшо» хамта хүлөө шоройдон, үбэлдөө Үндэрһөө санаар һолжоржо, Зандинайнгаа ой соогуур «Тарзаниие намнажа» гү, али «Чапаев боложо», зундаа үхэр малай зуһаландаа зөөхэдэнь, фермэ дээгүүр «шпиониие барижа» наадаһан минии багымни нүхэдэй нэгэн юм. Теэд бидэ хоёрой харгынууд хахасаһаар үнинэй. Володя түрэл совхоздоо ажаллажа эхилһээр арба таран жэл болоо. Харин би һургуули дахаад, удаань ажал хэхэеэ нютагһаа мордоһоор нилээд үни болошооб. Багымнай наадаашье үни хада мартагдашоо юм бээз. Володиие мүнөөшье эгээл дүтымни нүхэдэй нэгэн гэжэ тоолодог, тэрэнээ үнэн зүрхэнһөө хүндэлдэг, тэрэнээрээ омогорходогби. Албанай хэрэгээр гү, али миил юрэшье Зандинаараа ябахадаа, хэдышье сүлөөгүй һаа, уулзаад лэ гарахаш. Тэрэ зулгы налгай, зугаатай наадатай, уулзаһаар уран хөөрөө дэлгэдэг хүн бэшэ. Теэд хүнэй дура зүрхэ татадаг ямаршьеб тиимэ нюуса хүсэн нүхэртэмни бии ха гэжэ һанадагби. Тэрэнэй уринаар миһэрдэг дүүрэн сагаан шарайда, даамай номгохоноор хөөрэн байдаг даруу зүбшэн абари зандань, яралгүй хүнүүд аад, ямаршьеб атьма шадамар хүдэлсэдэнь ёһотойл ажалша бүхэриг хүнэй түхэл маяг харагдадаг. Тиимэл хадань Володиие, хэды залуушье һаань, ажалай амта гээшые һайса мэдэхэ болоһон хүн гэжэ танихагүйшье хүнэй хүрэһөөр мэдэхээр.

• • •

ЗАМБИ ЮРТЭМСЭДЭ зоболон уйдхаршье, зол жаргалшье зэргэ ябадаг гэжэ хэлсэдэг. Энэл ха юм даа, холборхой юртэмсын жама ёһон гээшэмнай. Володиин аба, эжынь мал ажалда хүдэлэгшэ һэн. Эгэшэньшье тэдэнтэеэ сугтаа ажалладаг байгаа. Володя һургуулида һуража, хэшээлэй һүүлээр аба, эжыдээ туһалжа, эрдэмдэ һураха, оньһон техникэ шудалха, холын оронуудые хараха тухайгаа сэдьхэжэ ябагша һэн. Теэд...

Володиин арбан табаяа хүсэжэ ядажа ябахада, Рэгжэдма эгэшэнь нарай үхибүүгээ орхёод наһа барашоо. Һүүлээрнь уданшьегүй абань наһа баража, Володя эжытэеэ, бишыхан Маралатаяа үлэшоо бэлэй. Зоболон гашуудал гээшые үзөөгүй ябаһан Володя хүбүүндэ тиимэ ушарал һанаа амархан үхибүүн ябаһан наһыень дүүргэжэ, зориг хүсэлыень зангидаһан үе боложо үгөө. Саашаа һургуулидашье ябаха аргагүй боложо, эжы бишыхан зээ басаган хоёройнгоо урдаа хараха хүниинь болоһон хадаа ажаллажа эхилээ һэн. Ямаршье мэргэжэлгүй һэн тула, түрүүшээр элдэб ажалда ябагша бэлэй. Мэргэжэл шадабаришьегүй, тулгардахаар лэ байгаа. Теэд Володиин эрмэлзэл оролдолго юунһээшье үлүү байгаа бшуу. Тэрэ ямаршье хүндэ ажалһаа сухаридаггүй, шүдөө зуужа, бухы хүсэеэ зангидан дүүргэжэл һалагша һэн. Хүндэл байгаа даа, урдаа хаража, түшэглэжэ, найдажа ябаха абаньшье үгы, гэртэньшье хооһон шэнги. Володя бэрхэшээлһээ тунхарижа сухарихагүй тиимэ хатуу зоригтой байшоо бшуу. Тэрэнэй хэзээ нэгэтэ юунһээшьеб зүрхэсэжэ, арсажа байхыень хэншье харадаггүй байгаа. Гансал эжынь хүбүүнэйнгээ үдэшэлэн ажалһаа ерээд, холошоһон гарнуудаа угаажа, табиһан эдеэнь эдеэ болоод, толгойгоо табиһаар лэ бүхэ гэгшын нойроор унташахадань, ямар даашагүй хүндэ ашаан хүбүүнэйнь үшөө хүсэд бэежээгүй мүр дээрэ бууһые, ямар эгэршэгүй зоригтойгоор хүбүүнэйнгээ тэншэн гонгинонгүй тэрэ ашаае абажа ябаһые ойлгон, үдхэн хара үһыень эльбэн, толгойень үнэгшэ бэлэй.

• • •

САГ САГААРАА байдаггүй гэжэ зон хэлсэдэг. Уданшьегүй гурбан жэл үнгэржэ, 1960 он ерэбэ. Энэ жэлэй хабарые Владимир Дашинимаев мүнөөшье тодо һонорхоноор һанаандаа оруулдаг. Тэрэ хабар Володя хүбүүн трактористын үнэмшэлгэ абажа, «АТЗ» тракторто һуунхай, хабарай тарилгада гараа һэн. Эгээл түрүүшынхеэ тракторто һуужа, хүдэлмэриин хүсэ абажа, хүдэржэжэ эхилһэн гарнуудаараа булад агтынгаа жолоо дүнгэн, Барисатай дабаанай арые хахалжа ябахадаа, Володиин зүрхэн аргагүй ехэ баяраар халин ябаа. Тэрэ гэһээр лэ Владимир Дашинимаев трактортаяа хахасаагүй, мүнөөшье хүрэтэр тэрэнээ хүллэһөөр.

«Хүниие ажалаарнь сэгнэдэг» гэһэн үгэ бии. Володииншье ажалдаа шунан ородог, оролдосотой бэрхээр хүдэлдэгые нютагайнь зон ойлгоод орхёо. Байн байн Володя суг хамта хүдэлдэг нүхэдэйнгөө, нютагайнгаа зоной магтаал хайрада хүртөө бэлэй.

1964 он. Энэ жэл залуу хүбүүнэй бухы ажабайдалда үшөө нэгэ ехэхэн хубилалта асарба. Тиихэдэ Владимир Дашинимаев совхозойнгоо түрүүшүүлэй дунда бата һуурияа эзэлээд байгаа. Нэгэтэ отделениин партийна организациин секретарь Дашидоржо Гармаевич Батомункоев Володитой нилээхэн хөөрэлдэһэнэй удаа:

— Ши, Володя, яһала оролдосотой һайн ажалланаш. Хазагай, буруу ябадал гаргахагүй байһыеш булта мэдэнэбди. Ши партида ороxo байгааш, — гээд, анхаралтайгаар шэртэн нэгэ бага зогсоһоной һүүлээр, — бодожо үзөөрэй. Мэдүүлгэ үгөө һаашни, шинии түлөө партиин урда харюусажа, зууршалга үгэхэ коммунистнууд байха гэжэ һананаб, — гээд мүрыень альгадаа бэлэй.

Абаһаар Володя маргаадхёо һэн. Теэд бодо бодоһоор байтарнь, секретариин хэлээшэ, үнэхөөрөөшье, зүбтэй шэнги болошоо. Һанаан соогоо тэрэ өөрынгөө аха нүхэдые, коммунистнуудые хаража үзөө. Дашинима Рыгзенов, Дондок Пунсуков, Бальжима Жигмитова... булта бухы наһаараа үнэн сэхээр ажаллажа, зондоо хүндэтэй ябаһан хүнүүд ха юм... Тэдэнтэйл саашанхи хуби заяагаа ниилүүлхэ гэжэ Володя эрид шиидээ һэн. Совхозойнь коммунистнууд, сугтаа хүдэлдэг нүхэдынь Владимир Дашинимаевые нэгэн дуугаар өөһэдынгөө зэргэдэ абаа. Ленинскэ партиин гэшүүнэй улаахан гадартай билет гартаа барихадаа, хэзээдэшье харгыһаа хазагайрангүй, хамтынгаа хэрэгэй түлөө оролдохо, тэрэнэйнгээ түлөө зоной урда, партиингаа урда харюусаха болоһоноо Володя ойлгоо һэн.

Үнэхөөрөөшье Володя тар... 180 гаран гектар таряа... жа, наймадахи табан... дүнгөөр совхозойнгоо, ai... нгаа түрүүшүүлэй зэргэд... һан байгаа.

Хоёрдохёо Зандинаар... рэгшэ хабар ябааб. Волод... тээ үгы, хабарай тари... лидо гарашаһан байгаа...

— Субаргын харгыга... шоо ороходошни, Баруун... рэй арада сеялкэ шэрэж... ха, — гэжэ тракторна бри... тоо бүридхэгшэ хэлээ һэн... би ошоогүйб. Удангүй на... лохо. Минии нүхэр, комм... Владимир Дашинимаев... сеялкэ шэрэжэ тариһан... гаа хуряажа абахаяа... комбайн жолоодожо... Тиихэдэнь лэ би нүхэр... шалхаб. Ажалша гараа... гүүлһан алтан шаргал... сынь эбхэрхые хаража, ... жалтаарнь омогорхохоб... дэнь би батаар этигэнэб.

Мүнөө Володя тэбхэр... тай. Үшөөл залуу гээш... даа. Теэд энээхэн наһан... тэрэ нилээниие үзөө г... дуугүй. Ажабайдалай г... да хэды дайрагдаашье һ... рэ зоригоо мохонгүй... гараа. Үнэн сэхээр ажа... Ажал тэрээндэ жаргал... Гэр бүлэтэй, зургаан үх... тэй болонхой. Эжынь ... таяа шууялдаад лэ ... Үтэлһэн эжыдэнь энэ ю... шье үлүү жаргал аа... Нигэжэл жаргажа һуухы... дэшье тэдэндэ үнэн зүр... хүсэел даа.

• • •

БИ ВОЛОДИТОЁО үнгэрэгшэ үбэл уулзааб. Ажал тухайнь һонирхоходомни:

— Бишни мүнөө намарые комбайнда хүдэлжэ үнгэргэбэб. Яһала бараг ябагдаа. Мүнөө һаалиин фермэдэ, запарнигта хүдэлнэб, — гэжэ хөөрөө һэн.

Ажалайнь тухай би һураашьегүйб. Хүнэй хойно ороогүйл байха гэжэ би этигээ ха юмбиб.

Д. ДАШИ...
Мухар-Шэбэр.

ХҮСЭЛ ЭРМЭЛЗЭЛЫНЬ ЕХЭ

Татьяна Родионовна Чулковагай кнопко дараадхихадань, оньһон автомат хүдэлжэ, тахиянуудта эдихэ юумэ хубаажа үгэхэ юм. Хэдэн олон хүдэлмэришэдэй хэдэг хүдэлмэриие оньһон техникэ түргэхэнөөр бүтээжэрхинэ. Арбаад жэлэй хугасаа соо Татьяна Родионовна Улаан-Үдын шубуу үсхэбэрилгын фабрикада хүдэлнэ. Һүүлэй үедэ фабрика соонь ямар ехэ хубилалта болоо гээшэб?

Хэдэн олон оньһон түхеэрэлгэнүүд эндэ тодхогдожо, ажал хүдэлмэринь хүнгэдхэгдөө. Шубуу үсхэбэрилхэ шэнэ цехүүд баригдажа, фабрикань улам үргэдхэгдөө. Тус фабрикын коллектив жэлһээ жэл бүри олон тахяа үсхэбэрилжэ, республикынгаа ажалшадта үндэгэ ехээр наймаалдаг боложо байнхай. Оньһон автомадай аргаар шубуудые эдеэлүүлдэг болоһоор эндэ ажалай бүтээсэ урданайхиһаа ханигүй дээшэлээ.

Һүүлэй үедэ тахиянуудай үүлтэр һайжаруулха хэрэгтэ ехэ анхарал табигдана. Тиигэжэ аяар Литваһаа голландска үүлтэрэй тахиянууд асарагдаһан байна. Энэ тахиянуудые зүбөөр, һайнаар эдеэлүүлээд байбал, жэлдээ олон үндэгэ абаха арга боломжо бии. Жэшээлхэдэ, үнинэй хүдэлмэришэн Татьяна Чулкова тахяа бүриһөө дунда зэргээр 151 үндэгэ хуряажа, бэшэнэй дундаһаа эрхимлэнэ. Зинаида Федоровна Климушкина тахяа бүриһөө 147 үндэгэ абаха аад, 151-дэ хүргэһэн байна.

Эдэнэр даажа абаһан тахиянуудаа саг болзор соонь эдеэлүүлээд, ариг сэбэрээр байлгажа шадана. Энээн дээрэһээ нимэ амжалта туйлажа, бэшэндээ ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Тус фабрикын коллектив байгша оной долоон һара соо 12.191 мянган үндэгэ суглуулха даабаряа 16.400 мянганда хүргэһэн байха юм.

Иимэ амжалта туйлахын тула булта хүдэлмэришэд габшагай шангаар хүдэлөө бшуу. Эдэнэр байгша он соо тахиягай 83 мянган дальбараа республикынгаа ажахынуудта худалдаа. Энэнь үнгэрһэн жэлэйхиһээ 51 мянгаар олон болоно.

Фабрикын коллектив туйлаһан амжалтаяа улам арьбадхахын тула ехэхэн оролдолго гаргана. Эдэнэр мүнөө түрэдэг 109 мянган тахиятай, тэрэнэйнгээ тооео жэлэй дүүрэтэр 135 мянганда хүргэхөөр хараална. Эдэнэй хүсэл эрмэлзэл тон һайшаалтай.

Е. ЗАХАРОВ.

Зураг дээрэ: фабрикын 2-дохи цехэй түрүү шубуушадай нэгэн Анна Трофимовна Иванова. Һаяхан гараһан дальбараанууд.

Авторай фото.

МОДОШОДОЙ СУГЛААН

СССР-эй ой модоной, модо болбосоруулгын промышленностиин министерство Тюмень хотодо модошодой суглаа һаяхан үнгэргэбэ. Энэ суглаанда ороноймнай эрхим түрүү модошод, инженерно-техническа мэргэжэлтэд, промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд болон эрдэмтэд олоороо хабаадалсаа. Манай республикын «Забайкаллес» комбинадай Хурамхаанай леспромхозой эрхим тракторист В. С. Парамонов, Баргажанай леспромхозой директор К. И. Арсеньев, тус комбинадай начальник А. И. Кораблев гэгшэд энэ суглаанда хабаадалсаа.

СССР-эй ой модоной, модо болбосоруулгын промышленностиин министр Н. В. Тимофеев «Ажалай бүтээсые саашадань улам дээшэлүүлхэ, комплексно аргаар модо бэлэдхэдэг болохо» гэһэн элидхэл хэбэ.

«Забайкаллес» комбинадай начальник А. И. Кораблёв «Доодо складуудые хабсаргамал түмэрбетоноор бариха тухай» элидхэл хээ. Бэшэшье олон хүдэлмэришэд энэ суглаан дээрэ үгэ хэлэжэ, дүй дүршэлөө хубаалдаһан байна.

Ороноймнай модошод шэнэ табан жэл соо ажалайнгаа бүтээсые 35 процентээр дээшэлүүлжэ, бага гаргашатайгаар ехэ модо бэлэдхэхэ гэһэн даабаритай. Энэ зорилгоёо бодото дээрэнь бэелүүлхын тула бии байгаа арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхэ тухай дэлгэрэнгы хөөрэлдөөн эндэ болоо.

П. ПЕТРОВ,
Буряадай ой модоной промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай обкомой түрүүлэгшэ.

Республикын түрүү хонишодой зүблөөе угтуулан

ҺАНАҺАНДА ҮШӨӨЛ ХҮРӨӨГҮ...

Тээсгэн Бэшүүрэй аймагай колхоз, совхозуудай хонишод сугларжа, байгша ондо хэһэн хүдэлмэриингөө дүн согсолһон, бии байһан дутуу дундануудаа усадхаха тухай хөөрэлдэһэн, ерэхэ жэлдэ бэелүүлхэ түсэб, зорилгоёо тодорхойлһон байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай ажахынуудай хонишод ямар үрэ дүн туйлаа гээшэб?

Эндэхи колхоз, совхозуудай хонишод юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлые ажалай муу бэшэ үрэ дүнтэй хүдэлжэ байна. Хэрбээ үнгэрэгшэ жэлдэ аймаг дотор зуун эхэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 80 хурьган абтаһан байбал, байгша ондо зууһаа 89 хурьган түлжүүлэгдээ. Тиигэжэ аймагаараа зуун эхэ хонин бүриһөө 85 хурьга абаха гэһэн уялгаяа хонишод нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ шадаба. Ажахынуудта эхэ хонидой 102 отара тоологдодог юм. Нёдондо аймаг дотор 16 отарань зуун эхэ хонин бүриһөө 100 гаран хурьга абаһан байбал, мүнөө 18 отарань тиимэ үрэ дүн туйлаа. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо аймаг дотор хонид 9000 гаранаар олошороо.

Хонидойнгоо тоо толгойе олошоруулха, нооһо, мяха улам ехээр абадаг болохын тула үүлтэр һайжаруулгын хүдэлмэри илангаяа «Победа» колхоздо эрхим һайнаар ябуулагдана гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тус ажахын хонишод жэл бүри шахуу ажалдаа амжалта туйладаг, түл түрэсэ, нооһо ехээр абажа, бусадта жэшээ харуулдаг. Энэшье жэлдэ тэдэнэр урданайхиһаа бүри һайнаар ажаллана. Колхозой хонишод партиин XXIV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ оролсон, хүршэ «Дружба» колхозойнгоо үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаха гэжэ шиидэһэн. Тэдэнэр хэлэһэн үгэдөө үнэн сэхэ байһанаа ажал хэрэгээрээ гэршэлбэ. Бүхыдөө колхоз зуун эхэ хониhoo 105 хурьга түлжүүлээ, хонин бүриһөө 4,2 килограмм нооһо хайшалаа. Арбан хонишодынь бултадаа зуутанай тоодо ороо. Тиихэдэ тус колхозой үнинэй хонишон Владимир Евсеевич Некипелов энэ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 108 хурьга түлжүүлжэ, хонин бүриһөө 5 килограмм нооһо хайшалжа, хоёр жэл удаагаар «Аймагай чемпионой» хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Тиихэдэ тус ажахын ахалагша хонишон Кузьма Андреевич Самокрутов түрүүшынхеэ түрэхэ түлгэнүүдые харууһалдаг юм. Тэрэ зууһаа баһал 101 хурьга, хонин бүриһөө 4,8 килограмм нооһо хайшалһан байна. Тус ажахы хонин ажал хүгжөөлгөөр яахадаа бусадһаа үлүү һайн байнаб гэһэн асуудал гарана. «Муу үрэһөө һайн юумэ гарахагүй» гэһэн оншотой мэргэн үгэ баримталан, үүлтэр һайжаруулгын хүдэлмэриие эрдэм ухаанай, ажалай дүй дүршэлдэ үндэһэлэн, хонин ажахыгаа эрхилдэг заншалтай.

Аймагай хонишод бухы дээрээ хурьга абаха уялгаяа дүүргэжэ шадабашье, харин нооһо хайшалха, хурьгадайнгаа шэгнүүр дээшэлүүлхэ түсэбөө бэелүүлжэ шадаагүй. Хонин бүриһөө 3,2 килограмм нооһо абаха, хурьган бухэнэй шэгнүүрые эхэһээнь һалгааха хүрэтэр 22 килограммда хүргэхэ гэжэ хараалагдаһан. Үнэндөө хонин бүриһөө 2,7 килограмм нооһон абтаа, хурьган бухэнинь эхэһээ 17,3 килограмм шэгнүүртэйгээр илгагдаа. Һүүлэй байдалаар аймаг дотор үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 420 центнер нооһон дутуу абтаад байна. Гүрэндэ 4.000 центнер нооһо худалдаха түсэбэй дүүрэхэнь бэрхэтэй болонхой. Юуб гэхэдэ, ехэхэн хэмжээнэй нооһон үшөө тушаагдаагүй.

Ажахынуудта хони, хурьгадай гарзалхань үшөөл олон байһаар. Хэрбээ үнгэрэгшэ жэлэй зургаан һара соо аймаг дотор 4053 хони, хурьгад гарзалһан байбал, энэ жэлдэ аяар 6078 хони, хурьгад гарзалһан болоно. Тиигэжэ бүхыдөө 186 мянган түхэригэй гарза хохидол болоо бшуу. Калининай нэрэмжэтэ колхозой бухы һүрэгэйнь 3,9 процент, хони үсбэрилгээр республика соогоо үүсхэл гаргаһан «Дружба» колхозой — 3,5 хони, хурьгад гарзалаа, мүн XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой — 3,9 процент, Охин-Булагай совхозой — 3 процентнь гарзалһан байна.

Хони, хурьгадай нимэ олоороо гарзалһанай гол шалтагаанинь юун дээрэһээ болоноб гэһэн асуудалда аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин ахамад зоотехник Н. Д. Лучининов иигэжэ тайлбарилна:

— Хонидоймнай үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри тон муугаар ябуулагдана. Туранхай, муу шанартай, гурбадахи классай хусануудай үрэһөөр хонид [illegible]нэ. Үнгэржэ ерэхэдээ, тиимэ хусанууд хонид соо миин ябажа байдаг. Эгээл энээнһээ уламжалан, ... үлбэр бэетэй хурьгад ...

«Победа» колхозой түрү... дүршэл бусад ажахы... үшөөл нэбтэрүүлэгдэнэгү... ажахын хонишод эхэ хо... томо, нэгэдэхи классай ... хусын үрэһөөр искусственна... гаар үрэжүүлнэ. Тиихэд... мо тобир. 2—3 килограм... нүүртэй хурьгад абтада... Харин шэнгэлэгдэһэн үр... үрэжүүлгэ хэхэдэ, 1—1... лограмм шэгнүүртэй түл... на. Тиимэ үлбэр бэетэй ху... халтад гэбэл үбшэ хаб... нэрбэгдэжэ, түргэн гарзал... юм. Мүн искусственна ар... үрэжүүлгын пунктнууд һай... түхеэрэгдэнэгүй, тэндэнь... хай, харанхы, хүйтэн ба... Хэнэй отарын хэдыдэ үр... лэгдэхэ тухай тусхай г... зарим ажахынуудта та... даггүй. Хонидто бонити... хэхэдээ, тэрэнээ миил ёһ... дысэ үнгэргэнэ. Бухы хо... мнай оройдоол 25 проц... лэ элитнэ, нэгэдэхи клас... лоно. Эдэ бухы дутаг... даа ойрын сагта усадх... нэ табан жэлэй асари ... баринуудые болзорһоо... дүүргэхын тула хүсэ ш... гамнангүй тэмсэхэ зэргэ... Хонин ажалые эрдэм у... үндэһөөр эрхилхэ арга бо... бидэндэ дүүрэн бии. Эн... «Победа» колхозойхид... шээ гэршэлжэ үгэнэ, — г... рэ түгэсхэлдөө хэлэнэ.

Хонишодой зүблөөн дээр... рүүшүүлдэ хүндэтэ нэр... гэнүүд олгогдожо, үнэт... гүүд барюулагдаһан ... Аймагай хонин ажалай ... нууд гэһэн нэрэ зэргэд... нишод хүртэжэ, дипло... үнэтэ бэлэгүүдээр шаг... Тэдэнэртэ Москва—ВДН... лөөһэгүйгөөр ошохо пу... нууд барюулагдажа, нэр... гынь аймагай Хүндэл... тэртэ бэшэгдээ юм. Тэр... лөөнэй түгэсхэлдэ айма... нишод 1972 оной соц... уялга нэгэн дуугаар ... абаба.

Ажахы бухэндэ үүлтэр ... жаруулгын хүдэлмэри ... һайжаруулха, абтаһан ... цинн өөрынь үнэ сэнгые ... центээр хямдаруулха, ... хүршэ Мухар-Шэбэрэй ... шодые социалис мүры... уриха гэжэ зүблөөндэ ... дагшад шиидэһэн байна.

Б. ЖАМБА...
манай ко...

XXI ПАРТСЪЕЗДЫН НЭРЭМЖЭТЭ КОЛХОЗДО...

Силос дарагдана

Наратай дулаахан һаяын үдэрнүүдтэ ажахын оньһожоруулагдамал отряд силос даралгаяа эхилбэ. Тус отрядта зургаан силосэй комбайн бии, автомашинануудшье яһала олон. Мүнөө энэ отряд Наринай отделенидэ силос даража байна. Эндэхи 130 гектар кунурузын болон 32 гектар горох обёос хоёрые холижо тариһан полиие хуряажа, силослэжэ дүүргэхэдээ, тус отряд колхозойнгоо Ташалангай болон Мухар-Талын отделенинүүдтэ ошохо юм.

Түрүүшүүлдэ — шан

Намжаа зулгыхан зунай һаранuудта һү һаалияа улам дээшэлүүлхын түлөө ажахын бухы һаалишад оролсонхой. Тэдэнэй дунда һү һаалгаар социалис мүрысөөн улам эршэдэнэ.

Һаяхан һаалишадай июль һарын ажалай дүн согсологдобо. Эндэ июль һара соо үнеэн бүриһөө 300 килограмм һү һаажа, социалис мүрысөөндэ түрүүлһэн һаалишан Н. М. Юмамкинада дамжуулгын улаан тугхан, үнэтэ шан барюулагдаа.

Мүн ажахын хонишодой хүдэлмэриин дүн гаргагдаба. Эндэ зуун эхэ хонин бүриһөө 100—100,5 хурьга абажа, һайнаар тэнжээһэн хонишод Г. В. Вербенко, Ц. Ц. Цыремпилов гэгшэдтэ дамжуулгын Улаан тугхан 300 түхэриг мүнгэн шантайгаар барюулагдаа. Мүн зуун эхэ хонин бүриһөө 93,4—92,2 хурьга абажа тэнжээһэн хонишод Д. П. Нельдушкин, Ж. Ж. Бадмаев гэгшэдтэ шан үгтэбэ.

Албанай һүүлээр

Эдэ үдэрнүүдтэ ажахын механизаторнууд үшөө табан хүнөөр олошорбо. Урдань эндэ механизатораар хүдэлжэ байһанаа сэрэгэй албанда мордоһон табан хүбүүд албаяа дүүргэжэ, түрэл колхоздоо бусаба.

Мүнөө эдэ хүбүүд үбһэ хуряалга дээрэ ажаллажа байна. Харин ургаса хуряалгын эхилхэдэ тэдэнэр трактор, машинануудаа жолоодон, таряалан дээрээ гараха юм.

Ю. ГУТОРОВ.
Загарайн аймаг.

МҮНӨӨДЭР-СССР-эй Агаарай Флодой үдэр

РЕАКТИВНА АБЯАНҺАА ТҮРГӨӨР НИИДЭДЭГ...

Августын 18-да — СССР-эй Агаарай Флодой hайндэр. Хэблэлэй hонинной агентствын корреспондент авиационно hайндэрэй урда тээ Советскэ Союзай 3 дахин Герой, авиациин генерал-полковник Иван Кожедубтай уулзаад, хэдэн асуудалнуудта харюусахыень гуйhан байна.

Иван Кожедуб — совет суута лётчик байхаhаа гадна, гайхамшаг хуби заяатай хүн. 22-той сержант байхадаа, 1943 ондо фронт ошоhон юм. Түрүүшын байлдаануудта эрэлхэг зоригтойгоор тулалдажа, туйлай ехэ мэргэжэл шадабаритай байhанаа харуулаа. 326 дахин дайшалхы ниидэлгэнүүдтэ гараhан, агаарай 126 байлдаанда хабаадажа, дайсанай 62 самолёт унагаагаа.

...респондент: авиацида зориг ...айтай, ерээдүй руу тэгүүлдэг хү... алба хэдэг байна. Совет ...рай Флодой түүхэ coohoo ямар ... Та. харуулха байнат?

Генерал Кожедуб: угаа дэлгэрэн... асуудал байна. Тиигэжэ ханда... хадатнай, иимэ баримтануудые ... болгон хэлэхэ хүсэлэнтэйб.

...т авиациин бүхы түүхэ, дай... ...ы уг заншал хадаа лётчигуу... эрдэмтэд болон конструктор... ...й хамтаараа харуулhан баатар... ...аhaa, зохёон байгуулхы ажал... бүридэнэ. Тэдээнэй дунда эр... ...э, ухаалан зохёогшо Можай... ...й оролсоно. Энэ хүн эгээн түрүүн самолёт зохёоhон юм. Космонавтикын элитэ ехэ теоретик Циолковский ракето-динамикын, ракетэнүүдэй ниидэлгын гол хуули ёhонуудые эгээн түрүүн шэнжэлэн зохёоhон юм. Мүнөө үеын авиациин теоретическэ гол хуули ёhонуудта үндэhэ hуури табиhан элитэ эрдэмтэд Ломоносов, Жуковский, Чаплыгин; «огторгойе доботлоhон» түрүүшын летчигууд-новаторнууд Ефимов, Несеров, Арцеулов, Крутин болон бусадые нэрлэмээр.

Манай ороной авиациие хүгжөөхэ түрүүшын шатань Совет засагай тогтоhоной hүүлээр эхилhэн юм. Индустриализациин политикын амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ эхилhэнэй ашаар СССР-эй Агаарай Флодой материально-техническэ бааза бии болголгодо туhалhан юм. Совет лётчигууд гушаад гаран онуудта орон соогоо бүтээгдэhэн дайшалхы элдэб янзын самолёдуудые абажа эхилhэн байгаа. Тэдэ самолёдууд тэрэ үеын хариин самолёдуудhaa юугээрээшье дутуугүй, зарим талаараа үлүү hайн байhан юм.

Совет авиаторнууд дайшалхы далита техникээ hайнаар шудалhанаа нэгэтэ бэшэ гэршэлэн харуулhан байгаа. Тэдэнэр ехэ дээгүүр, түргөөр ниидэхэ талаар дэлхэйн рекорднуудые зоримгойгоор туйлаа. Хойто полюс, Атлантика дабан гаража, холын ниидэлгэнүүдые хэhэн түүхэтэй. 1934 ондо Арктикын мүльhэн соо шэнгэhэн «Челюскин» гэжэ ледоколой экипаж болон пассажирнуудые абарха хэрэгтэ шалгаржа, туйлай ехэ баатаршалга харуулhан байгаа. Интернациональна уялгаяа дүүргэлтэ болгон, Испаниин, Хитадай газар дээрэшье баатарлигаар тулалдаа hэн. Эхэ ороноо хамгаалалсан, Японой булимтарагшадтай Хасан нуурай дэргэдэ, Халхын гол шадар тулалдаhан юм.

Хариин гүрэнүүдэй зарим түүхэ бэшэгшэд Гитлерэй «люфтваффее» бута сохихо хэрэгтэ совет авиациин үүргые бага болгохо хүсэлтэй байдаг. Тиибэшье арсашагүй баримтанууд тэдээнэй буруу тайлбаринуудые элишэлэн харуулдаг байна. Нэгэ жэшээ харуулая: дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ фашис Германиин авиаци 110 мянган самолёдоо гээгээ. Тэдээнэй 77 мянганиинь совет-германиин фронт дээрэ бута сохигдоhон байна.

Совет Агаарай Флодой сэрэгшэд үнгэрэгшэ дайнай бүхы ехэ ехэ байлдаануудта газар дээгүүрхи, мүн Далайн-Сэрэгэй Флодой сэрэгшэдтэй нягта барисаатайгаар, эдэбхитэйгээр тулалдаа. Совет авиаци Югославиин, Польшын, Албаниин партизануудта нилээд ехэ туhа хүргэhэн байха.

Совет агаарай сэрэгшэдэй баатарлиг заншалынь дайн байлдаанай дүлэн соогуур хатуужан бэхижээ; хамтын дайсанда эсэргүү тэмсэл соогуур хариин гүрэнүүдэй авиаторнуудтай дайшалхы барисаагаа бэхижүүлээ. Гитлерэй сэрэгшэдтэ эсэргүү байлдаануудта Франциин «Нормандия-Неман» гэжэ полкын лётчигууд-патриодууд совет лётчигуудтай хамтадаа дайлалдаhан байха юм. Польшо болон Чехословакиин, hүүлээрнь Румыни болон Болгариин лётчигууд фашис авиацида эсэргүүсэн, hайн дураараа тулалдаhан байгаа. Совет правительство манай гүрэнтэй хани ёhoop хүршэ ажаhуудаг гүрэнүүдэй авиаторнуудай дайшалхы габьяае үндэрөөр сэгнэжэ, СССР-эй орден, медальнуудаар олон хүниие шагнаhан юм.

Дайнай hүүлээрхи жэлнүүдтэ совет авиаци реактивна самолёдуудые ашаглажа эхилhэн байгаа. Тиигэжэ манай авиаци абяанhaa түргөөр ниидэхэhээ гадна, ямаршье сагта ниидэхэ самолёдуудтай болоо. Шэнгэн түлишөөр ябадаг ракетнэ двигательтэй реактивна истребитель эгээн түрүүн 1942 ондо Советскэ Союзда ниидхүүлэгдэhэн байгаа. 1961 оной апрель hарада летчик-испытатель Мосолов «Е-66» гэдэг самолёдоор 34700 метр үндэрые дабажа, урдань Америкын пилот Джо Джорданай туйлаhан дэлхэйн рекордые нилээд ахин гараhан юм.

Абяанhaa 2—3 дахин түргөөр ниидэдэг самоледуудые харахадаа, мүнөө хүнүүд гайхахаяа болёо.

Корреспондент: мүнөө үедэ совет авиаци ямар болонхой гээшэб, хөөрэжэ үгыт.

Генерал Кожедуб: научно-техническэ революци совет авиациие үндэhөөрнь хубилгаа. Самоледуудай түргөөр, ехэ үндэртэ, холын газарта, ехэ ашаа шэрэн ниидэлтэнь үндэhөөрөө хубилаа. Самолёдой түхеэрэлгэньшье тад ондоо болоhон байна. Залан шэглүүлхэ хэрэгсэлнүүдынь нилээд хубилаа.

Совет агаарай сэрэгэй хүсэнүүд мүнөө үеын хүсэтэ зэбсэгээр, тэрэ тоодо ракетно-ядерна зэбсэгээр, хангагданхай. Тиигэжэ авиациин доботолхы хүсые нилээд дээшэлүүлхэhээ гадна, зэбсэгтэ тулалдаанай онъhон аргануудые нилээд хубилгаа.

Совет конструкторнууд наука, техникын hүүлшын туйлалтануудай ашаа үрэ хэрэглэн, янза бүриин самолёдуудые бүтээн гаргаа. Тэдээнэй тоодо сэхэ дээшээ ниидэн гараад, сэхэ доошоо газарта буудаг самолёдууд бии болгогдонхой. Элдэб зорилгонуудые бэелүүлдэг самолёдууд зохёогдоо. Тэдэ самолёдууд ниидэжэ ябаха үедөө даляа хумиилган, бүри түргөөр урагшаа шуумайдаг байна. Тиимэ самолёдууд удаан саг соо ниидэхэhээ гадна, багахан газар дээрэhээ дэгдэн гараха, бууха аргатай болоно. Гадна мүнөө үеын элдэб буу зэбсэг абажа гараха шадалтай.

Коммунис партиин, Совет правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэ энэ жэл авиационно шэнэ техникэ харуулха үедэ нэгэ полигон дээрэ истребительнүүд, ПВО-гой перехватчигууд, абяанhaa түргөөр ниидэдэг бомбардировщигууд болон ракетоносецууд харуулагдаhан юм. Агаарай сэрэгэй лётчигууд шэнэ техникэ ямараар шудалhанаа харуулhан байгаа.

Энэ жэлдэ Парижда болоhон авиациин, космонавтикын уласхоорондын салон харахаяа ерэгшэдэй нилээд олониинь совет гражданска авиациин ямар амжалта туйлаhые батаар этигээ. СССР олон тоото машинануудые тэрээн руу абаашахаhаа гадна, «ТУ-144» гэдэг абяанhaa түргөөр ниидэдэг пассажирска самолёдые, «В-12» маркын туйлай томо вертолёт абаашажа, тэндэхи хүн бүхэниие гайхуулаа.

Корреспондент: Та олон авиаторнуудые таниха байнат, албанайнгаа хэрэгээр аэродромуудта саг үргэлжэ ошонот. Сэрэгэй лётчигуудай дайшалхы hуралсал тухай юу хэлэхэ байнат?

Генерал Кожедуб: бидэ, авиаторнууд, гайхамшагта техникээрээ омогорхонобди. Техникын хэды hайн, хэды хүсэтэйшье байгаа hаань, ямаршье дайн байлдаае хүн шиидхэдэг байна. Хэрбээ хүсэтэ техникэ коммунизмын агуу ехэ үзэл сурталда хизааргүйгөөр үнэн шүтэнги, шадамар бэрхэ сэрэгшэдэй гарта байгаа hаа, бүри хүсэтэй болодог байна.

Дээрэ хэлээшэеэ өөрынгөө дүй дүршэл дээрэ гэршэлэн харуулхада болохо байна. 1945 оной февраль hарада «Ла-5» гэжэ нэрэтэй поршеньтой самолёдоор ниидэн, даалгабари дүүргэхэ үедөө, «Ме-262» маркын немецкэ реактивна истребительтэй агаарта уулзаhан байгааб. Дайсанай самолёт агаарай байлдаанда бута сохигдон унаhан юм. Минии машина ниидэлгын-техническэ шэнжэ шанараараа дайсанай самоледто хүрэхэгүй байгаа hэн.

Би, мүн минии дайшалхы нүхэд дайсантай тулалдахадаа, социалис Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөгэй түлөө, хүнүүдэй зол жаргалай түлөө дайлалдажа байhанаа hайн ойлгогшо hэмди. Эгээл тиимэhээ галаар соробхилhон дайнай огторгой өөдэ ниидэн гарахадаа, «Илахабди» гэжэ сэдьхэгшэ hэмди.

Шэнэ үеын авиаторнууд эстафетээ найдамтайгаар үргэлжэлүүлнэ. Мүнөөнэй залуушуул сэрэгэй дээдэ эрдэмтэй: летчик-инженернүүд, штурманууд-инженернүүд мүн. Тэдэнэр агаарай байлдаанда бэрхэ байhанаа гэршэлэн харуулдаг.

Авиаторнууд үдэр, hүни илгадгүй, сагай ямаршье уларилда дайшалхы hуралсалаа үнгэргэдэг байна. Манай лётчигууд hургуули хэхэдээ, даажа абаhан техникэ болон буу зэбсэгээ зоримгойгоор шудалжа, хүсэ ехэтэй дайсаниие илан гаража hурана.

Июнь hарада «Юг» гэжэ сэрэгэй hуралсалнуудай үнгэргэгдэхэдэ, авиаторнууд тэрээндэ шадамар бэрхээр хабаадалсаhанайнгаа түлөө СССР-эй Оборонын министрэй зүгhөө hайн сэгнэлтэдэ хүртэhэн юм. Тэдэнэр бусад сэрэгүүдтэй сугтаа дайлалдажа, агаарhaa тагнуул хэхэ зуураа, өөрынгөө сэрэгүүдые хамгаалан, десантнуудые буулгаhан, элдэб бүхэлэлтэнүүд дээрэ бомбонуудые хаяhан байна.

Арадай бии болгоhон бүхы юумэн найдамтайгаар хамгаалагдаха ёhотой. Коммунис партиин XXIV съезд дээрэ хэлэгдэhэн эдэ үгэнүүдые совет авиаторнууд үдэр бүриингөө дайшалхы ажалда хүтэлбэри болгоно. Совет ороноймнай агаарые хамгаалдаг Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй далита сэрэгшэд бүхы сэрэгшэдтэйгээ хамта ямаршье дайсанда шанга харюу үгэхөөр бэлэн байна.

(АПН).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ниидэлгые ударидадаг КП-дэ. Ниидэлгые ...полковник В. Фомичев хүтэлбэрилнэ.

ТАСС-ай фотохронико.

Совет Агаарай-Сэрэгэй Хүсэнүүдэй авиаторнууд-сэрэгшэд үдэр hөө үдэртэ hуралсалаа дээшэлүүлжэ, ниидэхэ арга боломжонуудаа улам hайжаруулна, мэргэжэлээ дээшэлүүлнэ. Олохон экипаж болон отрядууд «Эрхим коллектив» гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Лётчигууд, штурманууд, технигүүд болон авиациин бусад мэргэжэлтэд Эхэ оронойнгоо агаарай хилые найдамтайгаар сахин хамгаална.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: лётчик-инженер, офицер Владимир Декин ниидэлгэдэ бэлдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ХҮН БҮХЭНЭЙ АША ТУҺАДА

...най Коммунис партиин XXIV ...дын баталан абаhан юhэдэхи та... ...жэлэй түсэбэй Директивэнүүдтэй ...сахадаа, олониитэ хүн зомнай ...унизм байгуулжа ябаа агуу ехэ ...тэ гүрэнэйнгөө асари ехэ туй... ...нуудтай байhые, арадай ажа... ...хүгжэхэ тума ажалшадай hуу... ...байдалай улам hайжарhые, ...өйрын сагта эдэ бүгэдэнэй хэды ... хүгжэхэ байhаниие ойлго... ...мэдэжэ абаhан байна. Түүхэтэ ...хүтэлбэринүүдые баталан абаhан ...hээ хойшо тиимэшье ехэ саг ...өөгүй. Зүгөөр парти, прави...тельствымнай ажалшадай байдал ...сайжруулхын түлөө абаhан шиид...бэринүүд олошоржо, ажабайдалда ...эрэн, ехэ нүлөө үзүүлжэ эхи... ...лээ. Эдэ хэмжээ ябуулганууд ...И. Брежневэй XXIV съезд дээрэ ...элэhэнэй ёhoop, ниитын фонд...уудhaa гаргашалагдаха зуураа, хүн ...ой hуудал байдалые үндэhөөрнь ...хубилгаха талаар социальна, гүрэн ...ын холын хараатай байха юм.

...он хүүгэдтэй ба олзо багатай ...нуудай байдалые үргэн hайжа...руулха, үйлэдбэри дээрэ ажаллажа ...абан эхэнэрнүүд, пенсионернүүд ...он эдиршүүлэй салин хүлhэ дээшэлүүлхэ, туhалха хэмжээ ябуул...гануудаар тусхай тогтоолнууд абтан... Бүлэ бүхэнэй гол олзын хэм...жээ хүн бүхэндэ хубаан сасахада, 50 ...түхэригhөө бага байбалнь, тэрэ бү...лэдэ тэдхэмжэ үгтэхэ гэhэн тогтоол ...гардаг оро. Гадна үбшэн үхибүү...дээ hаxиhан хүнэй ажалаа хаяhан ...нүүдые түлбэритэй, хүдэлмэри...гүй ябаха байhан эхэнэрнүүдэй түрэ...хэ үеын ба түрэhэнэйнь удаадахи ...амаралтынь үдэрнүүдые 100 про...цент түлбэритэй болгохо гэгдэнхэй: ...колхозникуудай пенси хүдэлмэришэд ...болон алба хаагшадайхида адляар ...тогтоогдахань, гол олзо олодог хүнөө ...алдаhан бүлэнэртэ үгтэдэг тэдхэмжэ ...дээшэлүүлэгдэхэнь гээшэ.

Арад зоной аша туhада парти ...правительствамнай хирэ хирэ бо...лод лэ шэнэ тогтоолнуудые гар...гажа байна. Жэшээнь, 1971 оной ... 3-да СССР-эй Верховно Со...ведэй Президиумэй хүдэлмэришэд ба ...алба хаагшадай пенсиин доодо хэм...жээ дээшэлүүлхэ, колхозниугудай ...пенсие саашадань hайжаруулха ...хэмжээ ябуулганууд тухай Указ то...гтоогдоо hэн. Тэрэнэй ёhoop, 1971 ...оной июлиин 1-hээ эхилжэ, хүдэл...мэриин hаhа хэтэржэ амаралтада ...гараhан хүдэлмэришэд болон алба хаагшадта үгтэдэг пенсиин тон баганиь аяар 45 түхэриг, харин колхозниугудайхи 20 түхэриг болгогдобо.

Энээнтэй хамта, элдэб гэнтын аюулда, хүндэ үбшэндэ дайрагдажа, үгышье haa, элдэб үбшэнэй шалтагаанаар, мүн олзо олодог хүнөө алдажа тулгардаhан колхозой гэшүүдтэ тэдхэмжэ үгтэдэг болоо. Гадна холын хойто районуудта 15 жэл, холын хойто аймагуудтай адлидхагдаhан хизаарнуудта 20 жэлhээ доошо бэшэ хүдэлhэн колхознигууд—бүhэтэйшүүл хүдэлмэриин 25 жэлэй стажтай haa, 55 наhа, эхэнэрнүүд 20 жэлэй стажтай haa, 50 наhа гүйсэхэдөө пенсидэ гараха эрхэтэй болоо.

Иимэнүүд тогтоолнуудые уншахада, дүримүүдтэйнь танилсахада, урматай байдаг, хүн зоншье баярладаг. Хүсэ шадалаа гамнангүй, арад зонойнгоо үмэнэ hайнаар, таhалгаряагүй хүдэлhэн хүнүүдтээ гүрэмнай иигэжэ hанаагаа зобоно бшуу. Тэдэнэр ажал хэхээ болижо пенсидэ гараадшье байхадаа, үглөөдэр тухайгаа, бүлэнэр болон үри хүүгэдэйнгээ ажаhуудал, hуралсал, хоол, хубсаhан тухай hанаагаа зобохо, сэдьхэлээ үбдэхэ шалтаггүй болоно. Иимэ найдамтай ерээдүйгөөрөө манай гүрэнэй ажалша хүн капиталис оронуудтахи ажалшадhaa илгаржа, социалис байгуулалтын үшөө нэгэ hайн талань гэршэлэгдэнэ, энэ гэршэ манай гүрэнэй хүгжэхэ бүри, түсэбтэ табан жэлнүүдэй саг болзор соогоо дүүргэгдэхэ бүри эли, тобоймо гэршэ болоно.

Манай республикын ниислэл Улаан-Үдын Железнодорожно райсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй социально-тэдхэмжын таhагта дээрэ дурсагдаhан Указай ёhoop, хүдэлмэриин хүсэд стажтай 917, хүсэд бэшэ стажтай 466, урдань колхозник ябаhан 351 пенсионернүүдэй хэрэг харагдаа, эдэ хүнүүдтэ шэнэ дүримэй ёhoop пенси үгтэдэг болоо. Иигэжэ гансахан манай районоор хараад үзэхэдэ, гүрэн соомнай хэды шэнээн олон хүнэй пенси ехэ болоо гээшэб! Энээниие арад зомнай «оролдоhоной ашань харагдаба» гэжэ хэлсэдэг ха юм даа.

Указай гараhанай hүүлээр үни болонгүй шэнэ, ехэ болоhон пенсиеэ хүнүүд абажа эхилхэдээ, баhал баярлаа. Энэ юун дээрэhээ болооб гэхэдэ, гүрэнэй социально-тэдхэмжын зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд Указай гарахын урда ехэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ дүүргээд байгаа бшуу. Нэгэдэхи шатада хүдэлхөө болиhон пенсионернүүд, харин хоёрдохи шатада хүдэлжэ байhан пенсионернүүд шэнэ, ехэдхэгдэhэн пенси абажа эхилээ hэн. Нэгэшье хүнhөө гомдол ажалшадай депутадуудай Железнодорожно райсоведэй социально-тэдхэмжын таhагта ороогүй. Иигэжэ парти, правительствын хэмжээ ябуулгануудые, СССР-эй Верховно Соведэй Указые саг болзор соонь хүсэндэнь оруулха гээшэ мүн лэ шухала хэрэг.

Юhэдэхи табан жэлэй эхилhээр хэмжээнэйнгээ талаар нилээд ехэхэн ябуулганууд хүн зоной үмэнэ хэгдээд байна, саашадаашье хэгдэхэ. Энээнтэй дашарамдуулан, уншагшадта манай социалис общестын баhа нэгэ hайн талые дурсаха дуран хүрэнэ. Тэрэ юуб гэхэдэ, хүн зоной байдал гансахан пенсиин ехэ бололгоор hайжардаг бэшэ, мүн арадай ажахын хүгжэхэ бүри хүн зоной hуудал байдал, али бүхы хэрэглэмжэ, эрилтэ хангаха талаар фонднууд (элүүрые хамгаалгада, арадай hуралсалда, үхибүүдые хүмүүжүүлгэдэ гэхэ мэтэ) улам ургадаг. Шэнэ шэнэ хото городууд, hуурин тосхонууд, амаралтын газарнууд, сэсэрлигүүд болон спортын комплекс ба бусад олошорно бшуу. Тиимэhээл манай ажалшад түрэл партиингаа программые бэелүүлэн, юhэдэхи табан жэлэй түсэбүүдые сагhаа урид дүүргэхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй тэмсэнэ гээшэ.

Иигэжэ совет хүнэй аша туhада зорюулhан парти, правительствымнай хэмжээ ябуулганууд бэелнэ. Тиимэhээ тэдэ хүн бүхэнэй анхарха, оролдохо хэрэг мүн болоно.

Д. АЛТАЕВ.

Улаан-Үдын Железнодорожно райгүйсэдкомой социально-тэдхэмжын таhагые даагша.

Соёлшод—үбhэшэдтэ

БИБЛИОТЕКЭ БҮХЭН ТУҺАЛАГ ЛЭ!

Республиканска библиотекын хүдөө ажахын секторые даагша В. С. НЕЧАЕВАГАЙ хөөрөөнhөө

НИИТЫН малда элбэг хүрэхэ үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ гээшэ бултанай хэрэг болонхой.

Манай республикын М. Горькиин нэрэмжэтэ библиотекэ энэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсахын, хубитаяа оруулхын хойноhoo оролдоно, али болохо хэмжээнүүдые бэелүүлнэ. Тон мүнөө үедэ «Малай тэжээлэй шанар тухай» Москваhaa эльгээгдэhэн номуудай нүүдэл выставкэ хүдөө нютагуудаар ябуулжа байнхайбди. Тэрэ выставкэ мэнэ hаяхан Яруунын аймагаар аяншалаа, абажа ябаhан 500 номуудтайнь олохон малшад, үбhэшэд, механизаторнууд танилсаа, хэдэ хэдэн hонирхолтой хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдөө.

Үбhэ тэжээл — силос, сенаж гэхэ мэтые бэлэдхэхэ тухай бэшэhэн номуудай шэнжэлэл hаяхан телевидеэнээр үнгэргөөбди.

Гансашье энэ бэшэ aaб даа. Аймагай библиотекэ бүхэнэй дэргэдэ библиобусууд бии болгогдоод, мүн лэ тусхай түсэбэй ёhoop үбhэшэдэй бригада, полевой стан, мал ажалай фермэнүүд дээгүүр аяншалжа, арга хаба соогоо хүдэлжэ байнхай. Тиихэдээ библиотекарьнүүд номой шэнжэлэлнүүдые хэдэг, хөөрэлдөө, уншалгануудые үнгэргэдэг, ажалшадай эрилтые анхаралдаа абалсажа, нүүдэл библиотечкэнүүдэй номуудые шалгажа үзэдэг, hэлгэдэг, үгышье haa, малшадта гү, али үбhэшэдтэ хэрэглэhэн номуудыень сэхэ библиобусhoo үгэдэг байна. Нүүдэл библиотечкые даагшагүй hаань, бригадирай гү, али тоо бүридхэгшын харюусалга доро номууд орхигдодог.

Иигэжэ хүдэлхэдэ, хүн зоной эрилтэ яhала hайнаар хангагдана гэжэ hанагшабди.

Аймагай библиотекэ бүхэнэй дэргэдэ эмхидхэгдэhэн хүдөө ажахын секторэй ажал хүдэлмэриие ходо хинажа, хүтэлбэрилжэ, тэдээндэ методическа заабари үгэжэ байдагбди. Энээнэй аша туhаар дурсагдаhан тиимэ хэдэ хэдэн секторнүүд нилээд hайнаар хүдэлнэд. Хориин (даагшань нүхэр Лысова Р. А.), Мухар-Шэбэрэй (Дашинимаева Р. Ц), Захааминай (Петрова Э.) библиотекэнүүд илангаяа hайн үрэ дүнгүүдые туйланад. Тэндэхи хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахын бүхы мэргэжэлтэдые тусхай бүридхэлдэ абанхай, ямар номуудые тэдэнэй hонирхожо, хэрэглэжэ байhые онсо анхардаг, ажал дээрэнь асаржа үгэдэг юм. Гадна хүдөө ажахы тухай шэнэ номуудай шэнжэлэл үнгэргэдэг. Партийна организацитай, үйлэдбэриин управленитэй хамтаржа, аман журналнуудые, хөөрэлдөөнүүдые, уншагшадай конференцинүүдые, выставкэнүүдые эмхидхэдэг юм. Эгээ мүнөө — үбhэ хуряалгын түлэг дундаа ябажа байhан үедэ бригада, звенонуудай отогуудаар тусхай графигай ёhoop библиобусууд ябуулагдадаг. Тиихэдээ уялга, түсэбүүдэй дүүргэлтэдэ туhа нүлөө үзүүлхын хойноhoo гол түлэб оролдоно. Энэ талаар hүүлэй үедэ Бэшүүрэй аймагай библиотекын дэргэдэхи хүдөө ажахын секторые даагша нүхэр Попова Л. К. нилээд ехэ хүдэлмэри хэбэ. Тэрэ хадаа нүүдэл библиотекэ абажа, бүхы колхоз, совхозуудаар аяншалжа, номуудай шэнжэлэл, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ ерээ.

Бэшэшье олон жэшээнүүдые дурдажа болоно.

Иимэрхүү хүдэлмэри мүн таряа хуряалгын үедэ түсэбэй ёhoop ябуулагдаха юм.

Тиихэдээ нэн түрүүн таряашад-механизаторнуудай үдэр үнгэргэхэ hанаатайбди. Жэшээнь, март hарада куузнку тарижа ургуулха бригадирнуудай үдэр үнгэргэхэдөө, сэхэ библиотекэ соогоо 80 гаран хүниие суглуулжа, республикын хүдөө ажахын министрэй орлогшо нүхэр Дубковагай, Онохойн совхозой ахалагша агроном нүхэр Лабыгинай болон бусадай элидхэлнүүдые, хөөрэлдөөнүүдые, хэдэ хэдэн номуудай шэнжэлэлнүүдые үнгэргэhэн, мүн бэшэшье хүдэлмэри хэhэн байнабди. Энээн тухай мүнөөшье хүрэтэр олохон бригадирнууд баясан дурдадаг, ехэ аша туhа оложо абаhан тухайдаа мэдүүлдэг байха юм.

ВЕРА ВАСИЛЬЕВНА ИВАНОВА БУРЯАДАЙ АССР-эй 25 ЖЭЛЭЙ ОЙН НЭРЭМЖЭТЭ НАРИН СЭМБЫН ФАБРИКАДА ҮНИНЭЙ ХҮДЭЛМЭРИЛНЭ. ТЭРЭ БАЙГША ОНОЙ ЭХИНҺЭЭ ХОЙШО ҮДЭР БҮРИИНГӨӨ ДААБАРИИЕ 110 ПРОЦЕНТ ДҮҮРГЭЖЭ, АЖАЛАЙ ҺАЙН АМЖАЛТА ТУЙЛАНА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. В. ИВАНОВА.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

Улаан тугаа алданагүй

Хойморой сельпогой коллектив ганса Түнхэн соогоо түрүү hуури эзэлдэг бэшэ, харин Буряадай кооперативна холбоон соо түрүүлжэ ябадаг. Наймадахи табан жэлэй турша соо тэндэ эд бараа наймаалга 2 дахин ехэ болоhон байна. Хойморой сельпогой ажалай түрүүшүүл орден, медальнуудаар шагнагдаа бэлэй. Жэшээлхэдэ, Аршаан посёлогой ахалагша повар Е. И. Левицкая, наймаалагшад Ш. Д. Машкинова, И. Д. Лобашинов, Р. Ш. Сайдыков болон бусадые нэрлэмээр. Нүхэр Н. Д. Лыгденовэй ударидадаг тус сельпогой коллектив 1970 ондо дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ аймпотребсоюзайнгаа дамжуулгын Улаан тугта гурба дахин хүртэhэн. Тиихэдэ 4-дэхи кварталай дүнгөөр Россин потребсоюзай правлениин болон гүрэнэй худалдаа наймаанай ба потребкооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай президиумэй дамжуулгын Улаан туг ба нэгэдэхи мүнгэн шан Хойморой сельпогой коллективтэ барюулагдаhан.

Тус коллектив мүнөөшье амжалтатайгаар хүдэлнэ. Хахад жэлэйнгээ түсэб 107 процент дүүргэжэ, түсэбhөө гадуур 80 мянган түхэригэй эд бараа худалдаhан байна. Мүн июль hарыншье түсэб үлүүлэн дүүргэгдэнхэй. 1—2-дохи кварталай хүдэлмэриин дүнгөөр дамжуулгын Улаан туг Хойморой сельподо үлөөгдэнхэй. Сельпогой магазинуудта эмхидхэлэй хүдэлмэри hайжаруулагданхай, хүдэлмэрилэгшэдынь ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандана, хүдэлмэриин саг гуримшуулагданхай.

Август hарын эхиндэ үнгэрhэн суглаан дээрэ Хойморой сельпогой коллектив 1971 оной түрүүшын хахад жэлэй дүн хаража үзөөд, 2-дохи хахад жэлэйнгээ түсэб тушаа хөөрэлдэбэ. Тиихэ зуураа, ажалшадта эд бараа наймаалха жэлэй түсэбые декабриин 15 болотор дүүргээд, жэлэй эсэс болотор үшөө 100 мянган түхэригэй эд бараа худалдаха гэhэн зорилго тэдэнэр урдаа табиба.

Б. ДОРЖИЕВ.

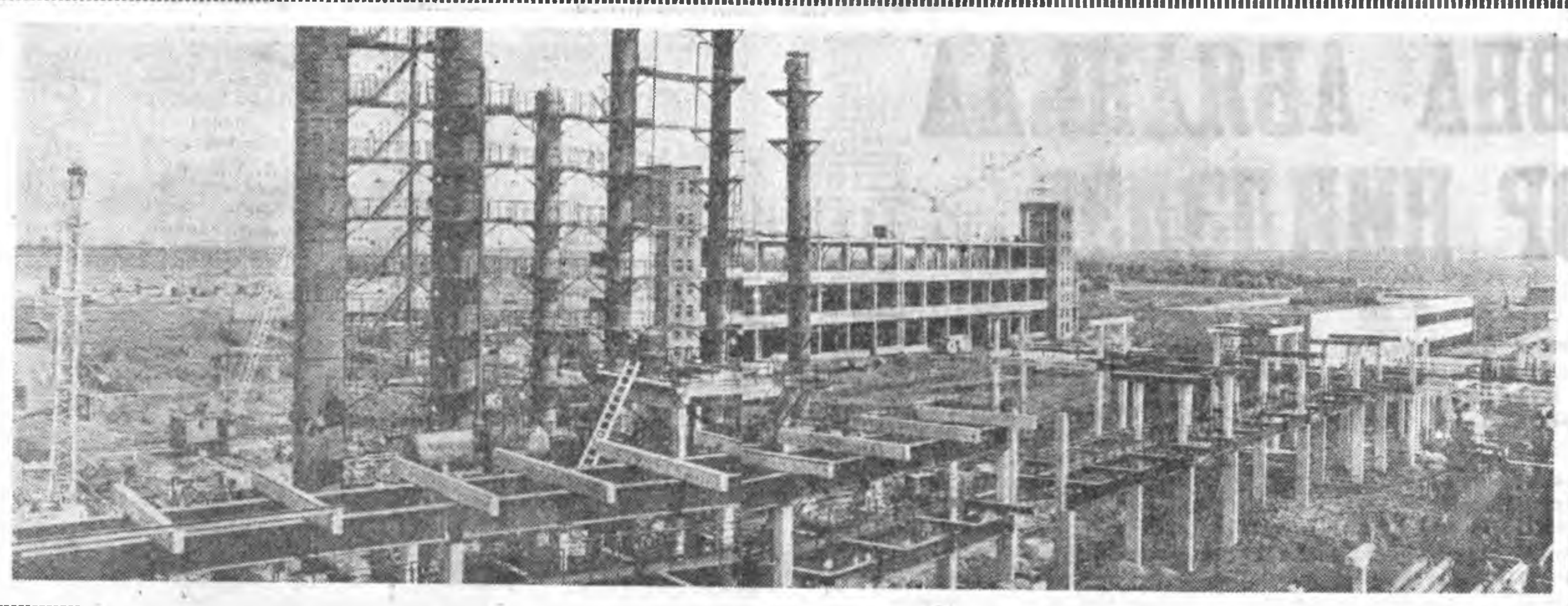
Буркоопсоюзай НОТ-ой лабораториин начальник.

ПЕРМСКЭ ОБЛАСТЬ. «Пермскэ нефть болбосоруулдаг заводто нефтехимиин томо комплекс ашаглалгада оруулха» гэжэ юhэдэхи табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүд соо хэлэгдэнхэй.

Тус комплекс хадаа 300 гектар газар талмай эзэлхэ юм. Эндэхи үйлэдбэри шэнэ технологиин ёhоор эмхидхэгдэхэ, хүндэ хүшэр ажалынь оньhожоруулагдаха байна. Мүнөө тус барилгын талмай дээрэ элдэб янзын түхеэрэлгэнүүд тодхогдоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нефтехимиин комплексын барилгын юрэнхы түхэл.

ТАСС-ай фотохронико.

ОЛОНОЙ МАГТААЛДА ХҮРТЭНЭ

«Улаан-Үдэ хотын 3-хи баниин хүдэлмэрилэгшэдтэ үнэн зүрхэнhөө hайниие хүргэнэб. Баниин хүдэлмэрилэгшэд бэеэ угаахаа ерэгшэдые зохидоор хангаха гэжэ эрмэлзэдэг. Эндэ хамаг юумэниинь гуримтай, ариг сэбэр hайнаар сахигдадаг» гээд ажалшан Рычкова гомодол болон дурадхалайнь дэбтэр соо бэшэhэн байха юм. Байгша оной эхинhээ энэ дэбтэр соонь гушан хоёр хүн тус баниин хүдэлмэрилэгшэдтэ hайниие хүргэн, саашадаа бүри hайнаар ажаллахыень хү[...] hанамжа, дурадхалаа бэ[...] байна.

Нина Яковлевна Молонова [...] бан жэл соо тус баниин ди[...]рээр хүдэлнэ. Хүн бүхэниие [...] хидоор хангаха гэhэн эрилт[...] дэлмэрилэгшэдэйнгөө, өөры[...] шье урда табина. Тиимэhээ [...] дэ хододоо hэрюун ундан, [...] сохихо веник гэхэ мэтын [...] сэлнүүд бии байдаг. Баниин [...] лектив гүрэндэ олзо доход ор[...] ха даабаряа hара бүри [...] дүүргэжэ шадана. Байгша [...] түрүүшын хахад жэлэй дааба[...] hаа гадуур 1900 түхэриг гү[...] дөө тушаагаа. Ажалдаа харюу[...] га ехэтэйгээр хандадаг хүдэл[мэ]рилэгшэд эндэ олон. Хүдэлм[э]лэгшэд Екатерина Епифанц[...] Ксения Воробьёва, Вера Бол[...] ва, Константин Иванов гэгш[...] тэ коммунис ажалай ударни[...] хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдо[...]

Д. КОЛМАКОВ.

ХИЛЫН саанаhаа

ХАРИЛСАА ХОЛБООНОЙ ШЭНЭ ШАТА

БУДАПЕШТ. (ТАСС). СЭВ-эй гэшүүн оронуудай харилсаа холбоое саашадань гүнзэгырүүлхэ, нарижуулан hайжаруулха, мүн социалис экономическа нэгэдэлые хүгжөөхэ ехэ программа СЭВ-эй XXV сесси дээрэ баталан абтаа hэн. Тэрэнэй шухала удха шанартай байhые «Сабад Фельд» гэжэ недели бүридэ гарадаг хэблэл редакционно статья соогоо онсолон тэмдэглэнэ.

Энэ программа социалис оронуудай харилсаа холбоондо шэнэ шата нээжэ үгэнэ гээд хэблэл заана. Программа хадаа СЭВ-эй гэшүүн оронуудай политическэ нэгэдэлые бэхижүүлгэдэ, экономическа хүсэ шадалыень дээшэлүүлгэдэ горитой туhа нэмэри оруулха, дэлхэйн социалис оронуудые бэхижүүлгэдэ, үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые бүри түргэнөөр хүгжөөлгэдэ, эсэстэнь арадай байдал hайжаруулгада туhалха гээд «Сабад Фельд» тэмдэглэнэ. Энэ программа венгер арадай саашадаа hалбаран хүгжэлгэдэ туhалха гээд хэблэл бэшэнэ.

БОДОТО БРАЗИЛИ

РИО-ДЕ ЖАНЕЙРЭ. (ТАСС). Бразилида үхибүүдэй гээгдэлгэ угаа олон болонхой. Ороной элүүрые хамгаалгын министерствын тарааhан мэдээнэй ёhоор бүхы үхэгшэдэй 55 процентнь үхибүүд болоно. Тиихэдэ мянган нялха үхибүүдэй 105-ниинь жэл хүрөөгүй байхадаа гээгдэдэг юм.

1969 оной статистическэ мэдээнүүдэй ёhоор 420 мянган үхибүүн таба наhа хүрэтэрөө мэндэ байгаа, тиихэдэ 356 мянган үхибүүн жэл хүрэнгүйгөөр гээгдээ.

«Жорнал ду Бразил» газетын гэршэлhэнэй ёhоор, орон дотор часай турша соо 60 үхибүүн үхэнэ. Энэ хадаа «Бразилида ёhотойл уршагта ушар болоно».

Үхибүүд лахадаа нимэ олоороо гээгдэнэб гэхэдэ, олонхи хүн зон үгытэй тулюураар, санитарна гурим сахингүйгөөр ажаhуудаг, элдэб халдабарита үбшэн үргэнөөр дэлгэрэнхэй, медицинскэ туhаламжа үзүүлэгдэдэггүй.

Баримтанууд элишэлнэ

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамда американо-сайгон сэрэгэйхидэй хэhэн зэрлиг муухай ябуулгануудай списогүүдтэ шэнэ мэдээнүүд оруулагдаба. Освобождение гэжэ хэблэлэй агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор туhамаршадай засагые толгойлогшын тушаалые генерал Тхиеугай эзэлдэг болоhонhоо хойшо үнгэрhэн дүрбэн жэлэй турша соо американ эзэрхэг түримхэйшүүл, тэдэнэй туhамаршад Шокчанг провинцида хэhээлтын ябуулгануудые хэхэдээ, 8500 шахуу энгэй хүнүүдые алаhан, 9500 гэр байра hандаргаhан байха юм. Тэрээнhээ гадна, хэдэн мянган хүн, тэрэ тоодо эхэнэрнүүд ба үхибүүд концентрационно лагерьнуудта хаагдаа.

Шухала хэрэг

ДЕЛИ. (ТАСС). «Эб найрамдал, хани барисаан, харилсаа холбоон тухай Индиин ба Советскэ Союзай хоорондо договор баталалгые бүхы энэдхэг арад hайшаана» гээд Индиин Коммунис партиин түбэй орган «Нью Эйдж» гэжэ газетэ бэшэнэ. «Договор хадаа энэдхэг-совет харилсаануудай түүхэтэ шата болохоhоо гадна, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө, эб найрамдалда дуратай гүрэнүүдэй хоорондохи хани барисаанай, харилсаа холбооной түлөө, дайнай аюулые зайсуулхын түлөө тэмсэлэй шухала шата бололсоно».

Договор хадаа энэдхэг-совет харилсаа холбооe али бүхы талаарнь саашадань хүгжөөхэ шэнэ арга боломжонуудые нээжэ үгэнэ гээд «Нью Эйдж» түгэсхэлдөө бэшэнэ.

ДЕЛИ. (ТАСС) «Эб найрамдал, хани барисаан, харилсаа холбоон тухай договор Советскэ Союзай ба Индиин хоорондо тогтоhон хани ёhоной харилсаае батадхана. Тус договор хадаа бүлэглэлнүүдтэ хабаадалсахагүй талаар маанадай бэелүүлдэг гол ёhонуудта хүсэдөөр тааралдана, мүнөө үедэ илангаяа гайхамшаг ушар болоно үгэнэ» гээд Индиин премьер-министр Индира Ганди Индиин «Линк» гэжэ недели бүриин журналда интервью үгэхэдөө мэдүүлээ.

Үргэн олон энэдхэг арадай аша туhада тааруу социально-экономическа ёhотойл шэнэдхэлгэнүүдые хэхэ программа бэелүүлхээр өөрынгөө толгойлдог правительствын шиидэнги байhые энэ журналай корреспондентын асуудалда харюусахадаа, Индира Ганди лаблаа. Арадта үгэhэн найдуулгануудаа дүүргэхын, орон дотор социальна революциие түргэдхэхын тулада Индиин национальна конгресс, Индиин правительство хэмжээнүүдые абахаар шиидэнги байна гээд Индира Ганди онсолон тэмдэглээ.

ДЖАКАРТА. (ТАСС). Албанай хэрэгээр эндэ ерээд байhан Индиин Гадаадын хэрэгүүдэй министр Сваран Сингх ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, иигэжэ мэдүүлээ: Совет-индиин договор баталалга манай хоёр ороной хоорондохи заншалта hайн hайхан сэдьхэлэй үндэhэ hуурииe бүри бата бэхи болгоо. Хэдэн арбаад жэлдэ хүгжэhэн эдэ харилсаанууд ямар байгааб гэхэдэ, үнэн зүрхэнэй хани барисаатай, экономическа, мүн соёлойшье талаар харилсаа холбоотой хододоо байгаабди. Манай харилсаануудай шухала удхань гэхэдэ, бэе бэеэ бидэнэр хүсэдөөр ойлголсодог байнабди.

Совет-индиин договор ямар нэгэн ондоо гүрэндэ эсэргүүгээр шэглүүлэгдэнхэй бэшэ юм гээд, Сваран Сингх түгэсхэлдөө онсолон тэмдэглээ. Манай хоёр ороной хоорондохи, мүн тус районой ба бүхы дэлхэйн оронуудай бултанайнь хоорондохи эб найрамдалай, аюулгүй байдалай, хүршэ hайн харилсаануудай шухала нүхэсэл манай hанамжын ёhоор энэ договор болоно гээд тэрэ нэмээжэ хэлээ.

США-гай ПРАВИТЕЛЬСТВО ХАРЮУ ҮГЭЛГЭhӨӨ ЗАЙСАНА

ПАРИЖ. (ТАСС). Урда Вьетнамай Республикын Саг зуурын революционно правительствын дурадхаhан, долоон пунктhаа бүридэhэн амгалан ёhоной түсэб оронииe хоохоруулжа байhан шэрүүн шанга дайн байлдаае дүүргэхэ арга боломжо олгоно гээд француз коммунистнуудай недели бүриин «Терр» гэжэ хэблэл түрүү бэшэг соогоо тэмдэглэнэ. Гэбэшье энэ талаар ондоо арга бэдэржэ байнабди гэhэн түхэл үзүүлхые hэдэн, США-гай правительство эдэ дурадхалнууд тушаа абяа аниргүй байхадаа, уршагта муухай эзэрхэг түримхэй дайн байлдаае үргэлжэлүүлнэ. Бүхы Индохитадта американ эзэрхэг түримхэйшүүлэй үзэгдөөгүй муухай гэмтэ ябадал хэдэг болобошье, сэрэгэй илалта хэзээдэшье туйлагдахагүй гэжэ США-гай правительство мэдэрхэ зэргэтэй гээд «Терр» онсолон тэмдэглэнэ. Дэлхэй дээрэ ехээр hайшаагдадаг вьетнам арадай баатаршалга, Индохитадай арадуудай өөhэдынгөө национальна организацинуудтай нягта холбоотой байлга, Советскэ Союзай ба бусад социалис оронуудай хүсэтэ туhаламжа, бүмбэрсэг дэлхэйн эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй талархал энээндэ дүхэм нүхэсэл боложо үгэнэ.

Үндэр сэгнэлтэ

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). Урда Корейдэ американ империалис эзэрхэг түримхэйшүүлэй саашадаа байха ямаршье шалтагаан үгы, тэдэнэр эндэhээ бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүд ба буу зэбсэгүүдтэеэ хамта дары түргэнөөр гаража ошохо ёhотой гээд «Нодон Синмун» газетэ бэшэнэ.

Урда Корейhээ американ империализмын эзэрхэг түримхэй сэрэгүүдые таргахын түлөө антиамерикан уласхоорондын hарын хэмжээ ябуулгануудые түгэсхэлгэдэ зорюулhан газетын түрүү бэшэг соо энэ мэдүүлгэ хэгдэhэн байна. hарын дүнгүүдые «Нодон Синмун» үндэрөөр сэгнэнэ. Урда Корейhээ американ сэрэгүүдые гаргахын түлөө, Эхэ ороноо нэгэдүүлхын түлөө үнэн зүб тэмсэл хэжэ байhан корей арадай заатагүй илалта туйлаха байhанда этигэжэ ба энэ тэмсэлыень дэмжэжэ байhанаа бүмбэрсэг дэлхэйн арадууд, үргэн олониитэ элирхэйлэн мэдүүлhэн байна.

Уласхоорондын хэмжээ ябуулгануудай үедэ элирхэйлэн мэдүүлэгдэhэн эдэбхитэй дэмжэлгэнүүд ба талархалнууд ороной урда талын хубиhаа американ империалистнуудые намнан гаргахыень. Корейе бэсэ даагаад нэгэдүүлхын түлөө манай арадай тэмсэлые зоригжуулна, корей арадай үнэн зүб хэрэгэй замда hаад түбэг татадаг, Корей хахад арал дээрэ харата муухай hанаашалгануудые шангадхадаг Холбоото Штадуудай империалистнуудта, тэрэнэй туhамаршадта шангахан сохилто боложо үгэнэ гээд газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

Газада забастовко эхилбэ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Нютагаа урилагшадай лагерьнуудhаа палестин арабуудые израиль засагаархидай хүсөөр сүлэн гаргалгада эсэргүү буруушаалгын тэмдэг болгон Газын эзэмдэгдэhэн секторто неделиин забастовко эхилээ.

Эзэмдэлгын засагаархид арабуудай бүлэнэрые Газаhаа Синайска хахад аралай хойто талын хубидахи Эль-Ариш район руу, мүн Иордан мүрэнэй баруун эрье руу сүлэжэ эхилээ гэжэ мэдээжэ. «Аюулгүй байдалые ханганабди», партизануудтай тэмсэнэбди гэhэн шалтаг баряад, засагаархид нютаг зониие хүсөөр зөөлгэнэ. Сүлэгдэгшэдэй гэр байра hандаргагдаад, тэндэнь израиль харуулай сэрэгүүдэй ябаха харгы заhагдана.

Городой үйлсэнүүд хооhон, бүхы магазинууд хаалтатай, транспорт ябахаяа болинхой гээд Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондент Газаhаа мэдээсэнэ.

Пассажирска самоледууд сагаалса болгон хэрэглэгдэнэ

БРЮССЕЛЬ. (ТАСС). НАТО-гой гэшүүн оронуудай сэрэгэй лётчигууд агаарhаа доботолгонуудые хэхэ дадалда hурахадаа, пассажирска самолёдуудые «hуралсалай сагаалсанууд» болгон хэрэглэнэ.

Бельгиин «Сабена» гэжэ гражданска авиакомпаниис пилот «Драпо руж» гэжэ газетын хуудаhануудаа дээрэ энээн тухай хөөрэхэдөө, иигэжэ бэшэнэ: Тэдэнэр маниие угтан дүтэлөөд, удаань ондоо тээшээ гэнтэ сухарин ошодог...» Иимэ ябуулгануудай үзэгдэдэг байhые Бельгиин национальна оборонын министерство мэдэрhэн байна. Бельгиин парламентын депутадууд иимэ «упражнениинүүдые» болюулха тухай эрилтэ хэhэн байна.

ЗАЛУУ МЭРГЭЖЭЛТЭД

Улаан-Үдэ хотын техническэ мэргэжэлэй 1-дэхи училищида залуу мэргэжэлтэдэй хүдөө гаргалгада зорюулагдаhан үдэшэ болобо. Тус училищиие 300 гаран залуу мэргэжэлтэд дүүргэhэн байна. Тэдэнэй 15 hурагшадтань тэмдэглэлэй аттестат барюулагдаа. Владимир Ильин, Николай Володин, Владимир Зверев, Галина Ожигова, Людмила Леонюк гэгшэд тэдэнэй дунда бии.

Училищи дүүргэгшэдэй олонхидынь токарь, фрезеровщик, суглуулагша, сэрёогшо гэhэн мэргэжэлтэй. Эдэнэр Улаан-Үдын прибор бүтээлгын заводто ажаллахаар эльгээгдэнхэй.

Энэ жэлдэ манай республикын колхоз, совхоз, предприятинуудта ажаллахаар 7 мянга 800 залуу хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд, городой болон хүдөөгэй училищинуудhаа эльгээгдэhэн байна.

В. РАДЧЕНКО.

КИНОАКТЕРТОЙ УУЛЗАБА

Ворошиловград городhоо манай республика гастрольдо ерэhэн хүгжэмтэ драмын артист Михаил Голубович гэгшэтэй кино харагшад уулзалга үнгэргэнэ. Юундэб гэхэдэ, нүхэр Голубович ганса зүжэгтэ наададаг бэшэ, харин кинофильмдэшье хабаададаг артист.

Үнгэрhэн хабар республикымнай экран дээрэ харуулагдаhан «Узники Бомона», «И был вечер, и было утро» гэхэ мэтэ фильмүүдтэ тэрэ гол рольнуудые гүйсэдхэhэн. Тиимэhээ Улаан-Үдэ хотын кино харагшад М. Голубовичтой илангаяа hонирхон уулзана.

Ниислэл хотын фабрика, заводуудай хүдэлмэришэдтэй тэрэ уулзажа, творческо зам тухайгаа хөөрэжэ үгэнэ. Эгээл иимэ уулзалга Улаан-Үдын Ленинэй ордено мяха-консервын комбинадта hая үнгэрбэ. Комбинадай хүдэлмэришэд соёлойнгоо байшан соо олоороо суглараа. Кинематографиин Киевтэхи институт дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр тэрэ Ворошиловградай гүрэнэй хүгжэмтэ драмын театрта хүдэлжэ эхилhэн намтартай. Тиихэ зуураа, кинофильмнүүдэй гол рольнуудые гүйсэдхэхөөр уригдадаг байна. Тэрэнэй хабаадалгатай «Комиссары» гэжэ фильмhээ хэhэгүүд сугларагшадта харуулагдаа.

«Красная метель» гэжэ шэнэ фильмдэ абхуулагдажа байhан тухайгаа Голубович кино харагшадта хөөрэжэ үгэнэ. Тиихэдэ «Емельян Пугачев» гэжэ кинодо Пугачевой роль гүйсэдхэхэ болонхой.

Артист Михаил Голубовичтой уулзахаяа ерэгшэд тэрээндэ олон асуудал табяа. Тэдэнэй нэгэн — кино сценэ хоёрто наадалган ямар илгаатайб гэhэн асуудал байгаа.

— Кинодо наадалган өөрын онсо шэнжэтэй. Үдэр бүхэндэ кино хаража байhан таанад тэрэниинь тухайлна ёhотойт. Харин сценэ дээрэ наадахада мүн лэ hонирхолтой бшуу. Шиниин наадахые зал соо hууhан хүнүүдэй нюдэн шүүмжэлхыгээр, хёрхоор хаража байна гэжэ hанахада, нэгэ ондоо байдаг, — гэжэ артист хөөрэнэ.

Уулзалгада хабаадаhан хүнүүдэй асуудалнуудта нүхэр Голубович дэлгэрэнгыгээр, hонирхолтойгоор харюусаа. Сэдьхэлээ ханаhан харагшадай зүгhөө үхибүүдэй 56-дахи саадай хүмүүжүүлэгшэ Л. А. Ландина амаршалгын үгэ хэлэhэн, баглаа сэсэг барюулhан байна.

В. ЗУБАРЕВ,
Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэ.

Чжоу Энь-лайн хөөрөөн тухай „Нью-Йорк Таймс" иигэжэ бэшэнэ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). «Нью-Йорк таймсын» шэнжэлэгшэ Дж. Рестондо КНР-эй Гүрэнэй соведэй премьер Чжоу Энь-лайн hаяхан үгэhэн интервьюе тайлбарилхадаа, газетэ иигэжэ бэшэнэ:

Азида америкынхидэй байдаг тухай хорёод жэлэй турша соо сухалтайгаар гомдолнуудые хэжэ байhанайнгаа hүүлээр мүнөө коммунис Хитад америкынхидэй эндэhээ гаран ошожо, магад байhанhаа түбэгшөөнэ.

Тайваньhаа американецуудай гаража ошохо болзор тухай премьерэй дурдангүй гараhаниинь американ-хитад харилсаануудай талаар угаа шухала удха шанартай. Тайваньhаа Холбоото Штадуудай гаража ошотор, тэрэниие Хитадтай нэгэдүүлхэ арга боломжын бии болотор Вашингтонтой бусад ямаршье асуудалнуудаар хэлсээ хэжэ шадахагүйбди гэжэ арба гаран жэлэй турша соо Пекин тоолодог байhан юм. Ямаршье эрилтэнүүдые табингүйгөөр Холбоото Штадуудай дээдэ тушаалтадтай хэлсээ хэхээр Пекинэй бэлэн байhые ойлгохоор үгэнүүдые мүнөө Чжоу Энь-лай хэлэhэн байна.

НЮТАГ НЮТАГАЙ hОНИН

ТОБШОХОНООР

☆ Улаан-Үдэ хотодо велос[...] дээр түрүү hуури эзэлхын [...] мүрысөөн hаяхан үнгэргэг[...] Мухар-Шэбэр ошоhон харгы [...] спортсменүүд 38 километрэй [...] да урилдаhан байна.

Мүрысөөндэ хабаадагшад со[...] «Ажалай резервын» бүлгэмэй [...]лөөлэгшэ, спортын мастер Ал[ек]сандр Арефьев 58 минута 31 [...]кунда соо ерэжэ, түрүү hу[ури] эзэлбэ. Мүн хоёрдохи hуури [...] клубай түлөөлэгшэ, спортын [ма]стер Аркадий Кузьмин, гурбад[ахи] hуурида «Урожай» бүлгэмэй Н[...] Лобанов гараhан байна.

☆ Буряадай хүдөө аха[...] туршалгын станцида аха дүү [Мон]голой Арадай Республикын [...] элдүүрилгын институдай нау[...] бүлэг хүдэлмэрилэгшэд айлша[...]

Монголой эрдэмтэд хэдэн үдэ[...] туршада станциин научна [...] үйлэдбэриин ажал ябуулга[...] туршалгын участогуудай хүдэл[...]ритэйнь, мүн Буряадай үрэ [...]мэстэ станциин, Буряадай х[...] ажахын институдай ажал хү[...]мэритэй танилсаха зорилготой.

Р. ВАЛЕНТИНОВА.

ҮБШЭ ЭЛИРҮҮЛХ[Э] ШЭНЭ АРГА

Хотын шүүhэнэй шанар [...]жэ, ехэ багые элирүүлхэ аци[...] тест гэжэ таблеткэ бии боло[...] Хотынгоо шүүhэ шалгуулхын [...]ла хүнүүд резиновэ зонд за[...]даг байhан hаа, мүнөө ацидо[...] хэрэглэдэг болохонь.

Л. ГЕРАСКИНА,
Буряадай аптекоуправлениин таhагые даагша.

СПОРТЫН hОНИН

☆ Хүнгэн атлетикээр Европын түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн мүрысөөн үнгэрэгшэ долоон хоногой туршада олоной анхарал татаба. Эндэ манай ороной спортсменүүд hайн амжалта харуулба. Киевhээ спортсмен Валерий Борзов 100, 200 метрэй зайнуудта урилдахадаа, тус тустань 10,3, 20,3 секунда соо гаталжа, хоёр алтан медаль абаба. Ригын спортсмен Янис Лусис гэгшэ копье шэдэхэдээ, 90,68 метртэ хүргэжэ, дүрбэдэхеэ Европын чемпион болобо. Ленинградай Надежда Чижова ядро түлхихэдөө тэрэнээ 20,16 метрэй зайда хүргэжэ, мүн лэ гурбадахяа чемпион болоhон байна. Нүгөөдэ спортсменка Фаина Мельник (Ереван) диск шэдэхэдээ, 64,22 метртэ хүргэжэ, дэлхэйн рекорд шэнэлбэ.

Тэрэшэлэн 20,50 километрэй зайда ябагаар мүрысэгшэд сооhоо Николай Смага (Киев) — 1:27, 20,2 секунда, Вениамин Солдатенко (Алма-Ата) 4:02.22 секунда соо гаталжа, Европын чемпионууд болобо. Вильнюсэй спортсмен Кестутис Шапка гэгшэ 220 сантиметр үндэрые харайхадаа, бусадhаа hайн амжалта харуулба. Урилдагшад сооhоо Киевэй хурдан спортсмен Евгений Аржанов 800 метрэй зайе 1.45,6 секунда соо гаталжа эрхимлэhэн, Ленинградай Рашид Шарафетдинов 10.000 метрэй зайе 27.56,4 секунда соо гаталжа, гурбадахи hуури эзэлhэн байха юм.

☆ Бүхэсоюзна физкультурнигуудай үдэртэ зорюулагдаhан зунай заншалта спартакиадада Алас-Дурна зүгэй далайн пароходствын эрхим спортсменүүд хабаадалсаhан байна. Эдэнэр хоорондоо гурбан зоно боложо хубаараад мүрысэнэ. Спартакиадын программада футбол, баскетбол, волейбол, хүнгэн атлетикэ, шатар, столой теннис наадалга оруулагдаhан.

Владивосток хотодо үнгэргэгдэhэн спартакиадада «Сибирь» ледоколой экипажай физкультурын коллектив эрхим амжалта туйлажа, түрүү hуури эзэлбэ.

Находкын спортсменүүдэй дундаhаа «Нагаево» теплоходой экипаж hайн амжалтатай. Эдэнэр үбэлэй спартакиадада хоёрдохи hуури эзэлээ hаа, мүнөө зоныгоо чемпион болонхой.

☆ Украинын ССР-эй хүдөөгэй нэгэ районой шэнэ стадион дээрэ областиин спартакиада боложо дүүрэбэ. Спартакиадада хүдөөгэй 400 физкультурнигууд сугларжа, өөhэд хоорондоо мүрысэhэн байна. Эдэнэртэ айлшаар ороноймнай эрхим, мэдээжэ спортсменүүд ерээ. Тэдэнэй дунда Римдэ болоhон Олимпиин нааданай чемпион, СССР-эй габьяата мастер Виктор Цыбуленко ерэлсэhэн байна. Спортсменүүдэй hайндэрэй түгэсхэлдэ Киевэй «Динамо» командын залуу футболистнууд областиин чемпион — Мироновско районой футболистнуудтай наадаа.

☆ Спортын мастерта кандидадууд Л. Лапшин, Т. Джурабеков, В. Лаврухин, В. Ткачев, А. Шатковский гэгшэд Намирай «долоон мянган» гэhэн эгээл үндэр хада өөдэ гараха аян замдаа мордобо. Командын капитан, спортын мастер И. Гетман хоёрдохёо энэ хада өөдэ гараба. Эхэ орон соохи эгээл үндэр хада өөдэ зоригшод замаа арба нэгэн үдэрэй туршада дабаха юм.

☆ Шатараар студентнүүдэй дунда СССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн мүрысөөн дүүрэбэ. Хэдэн үдэрэй туршада үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ дүн хамтадань 26,5 очко абаhан «Буревестник» бүлгэмэй команда эрхимлэжэ, оронойнгоо чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Хоёрдохи hуурииe Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй команда эзэлбэ. Удаадахи hууринуудые «Авангард», «Спартак», «Локомотив», «Труд» командануд эзэлhэн байна.

Эндэ «Локомотив» бүлгэмэй командые толгойлжо мүрысөөндэ хабаадалсаhан дэлхэйн чемпион Борис Спасский уласхоорондын гроссмейстернүүд А. Штейн («Авангард»), М. Тайманов («Буревестник»), Р. Холмов («Спартак») гэгшэдые шүүhэн, мастер В. Дорошкевичтэй тэнсэhэн байгаа.

(ТАСС).

ФУТБОЛ

ЮhЭДЭХИ ИЛАЛТА

Зэлжээтэ — хорин дүрб[...] наадаяа үнгэргэхеэр манай [...]лэнгэ» Ангарскын «Старт» ко[манда]да айлшалhан байна. На[...]уржа үдэшэлэн тэдэнэй ста[дион] дээрэ үнгэргэгдэhэн байгаа.

Манай футболистнууд хабар [...]нэртэйгээ өөрынгөө стадион д[ээрэ] наадахадаа 1:1 тоотойгоор тэ[...] hааб даа. Харин мүнөө... айлша[ар] ошоhон «Сэлэнгын» футболи[ст]нууд үнэн бэеэ бэелжэ, эдэнэрт[эй] гээ наадахадаа, 2:1 гэhэн тоот[ой]гоор тэдэнэй шүүhэн байна. Ти[...] гэжэ манай футболистнууд хаб[ар]hаа хойшо юhэдэхеэ шүүжэ, [...] хамтадань 37 очкотой болобо.

Удаадахи наадан августын 2[...]до үнгэргэгдэхэ. Манайда айлша[ар] Благовещенскын «Амур» кома[нда] ерэхэ болонхой. Наадан үд[эшын] долоон часhаа эхилхэ.

МАНАЙ КОРР.

САГАЙ УЛАРИЛ

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэhэнэй ёhоор мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэйшэг байха, Байгал шадарай ба хойто аймагуудта бороон орохо. Баруун хойто зүгhөө шангашаг hалхин болохо. Улаан-Үдэдэ hүниндөө 9—11 үдэрынь 20—22, бусад нютагуудта 19—24 градус [ду]лаан байха.

Августын 19—23-най үд[э]нүүдтэ республика дотор[...] үүлэтэйшэг байхаар, зар[им] нютагуудта бороон орохоор [хү]леэгдэнэ. Хойто ба Байгал ш[а]дарай аймагуудта 15—20, [бу]сад нютагуудта 19—24 гра[дус] дулаан байхаар хүлеэгдэнэ.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда: «Ханын газетэ» гэhэн түрүү бэшэг. «Таряа шэрэлгэдэ бэлэнбди» гэжэ А. Колесовой статья.

Хоёрдохи хуудаhанда: «Тамирай нюуса» гэжэ А. Дериглазовай статья. Городой арад зондо овощ худалдаха асуудалаар В. Окуневой статья. Фоторепортаж.

Гурбадахи хуудаhанда: «Буряад ороной огторгойдо» гэжэ В. Харахинов. С. Цыдыпов гэгшэдэй фоторепортаж. «Хэтэдээ мүнхэ» гэжэ Ю. Бочкарёвой статья. Хилын саанаhаа абтаhан ТАСС-ай мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: «Огторгойдо далижана» гэhэн корреспонденци. Нютаг нютагай hонин. Спорт.

ЭНХИР ЭКРАН

МОСКВА ХАРУУЛНА:
18.55 — «Останкинодо болоhон hайндэрэй үдэшэ» гэhэн дамжуулга. 20.15 — Баскетболоор уласхоорондын мүрысөөн. Эндэ СССР-эй суглуулагдамал команда Югославиин спортсменүүдэй хоорондо болоhон наадан харуулагдаха.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:
21.10 — телепанорама. 21.30 — «Факел» гэhэн СССР-эй Агаарай флодой үдэртэ зорюулагдаhан дамжуулга. 22.20 — концерт.

ТАНЗАНИИН НЭГЭДЭМЭЛ РЕСПУБЛИКЫН ПРАВИТЕЛЬСТВО ХҮДӨӨ ТОСХОНУУДЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ АСУУДАЛДА ТОН ЕХЭ АНХАРАЛ ХАНДУУЛНА. МҮНӨӨ ОРОН ДОТОРХИ 1100 ХҮДӨӨ ТОСХОНДО ХАХАД МИЛЛИОН ШАХУУ ХҮН ЗОН АЖАhУУДАГ ЮМ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ЧАМВИНО ГЭЖЭ ТОСХОНДОХИ БАРИЛГЫН ХҮДЭЛМЭРИ.

ТАСС-ай фотохронико.

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 66-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-96, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-61, информации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

Н-03590. Заказ № 1033.